

Příloha 1

AKTUALIZACE STRATEGIE ŠKOLSTVÍ PARDUBIC 2030

Demografická data a prognóza

Datum: Duben 2026

Zpracovatel: AQE advisors a.s.

Obsah

1	Hlavní zjištění.....	1
2	Metodologie.....	1
3	Analýza demografického vývoje obyvatel města Pardubice.....	1
3.1	Demografická charakteristika současného stavu v Pardubicích.....	1
3.1.1	Počet obyvatel.....	1
3.1.2	Věková struktura obyvatel.....	1
3.2	Základní aspekty, které mají vliv na demografii v Pardubicích.....	1
3.2.1	Porodnost a plodnost.....	1
3.2.2	Úmrtnost obyvatel v Pardubicích.....	1
3.2.3	Přirozený a migrační přírůstek obyvatel.....	1
3.3	Shrnutí kapitoly.....	1
4	Vývoj počtu obyvatel a pohyb obyvatel v Hradecko - Pardubické aglomeraci a v SO ORP Pardubice a okresu Pardubice.....	1
4.1	Migrační proudy do/z Hradecko-pardubické aglomerace.....	1
4.2	Vývoj počtu obyvatel a pohyb obyvatelstva v regionu.....	1
4.2.1	Přirozený přírůstek obyvatel a počet narozených dětí v okresu Pardubice, SO ORP Pardubice a v Pardubicích.....	1
4.2.2	Migrace.....	1
4.3	Shrnutí kapitoly.....	1
5	Prognóza vývoje cílové skupiny a počtu obyvatel v Pardubicích.....	1
5.1	Předpoklad prognózy pro kapacitu MŠ, ZŠ.....	1
5.1.1	Počet dětí s trvalým pobytem v Pardubicích.....	1
5.1.2	Migrace a její vliv na nově příchozí děti ve věkové skupině do 15 let.....	1
5.1.3	Dojíždějící do MŠ a ZŠ, cizí státní příslušníci v MŠ a ZŠ.....	1
5.1.4	Cizí státní příslušníci v MŠ a ZŠ.....	1
5.1.5	Bytová výstavba 2008–2024.....	1
5.1.6	Korekční koeficient na období 2025–2043.....	1
5.1.7	Kapacita mateřských a základních škol.....	1
5.1.8	Rozvojové plochy ve městě – předpokládané kapacity.....	1
5.1.9	Počet obyvatel v Pardubicích dle dat mobilních operátorů a vývoj počtu zaměstnanců v Pardubicích.....	1
5.2	Předpokládaný vývoj počtu obyvatel v Pardubicích.....	1
6	Kapacita mateřských a základních škol.....	1
6.1	Mateřské školy.....	1
6.2	Základní školy.....	1
6.3	Upozornění.....	1
6.4	Doporučení.....	1
7	Seznam zkratk.....	1
8	Seznam tabulek, obrázků a grafů.....	1

1 Hlavní zjištění

- Statutární město Pardubice zřizuje na svém území následující školy a školská zařízení: **31 mateřských škol (včetně speciálních tříd pro děti s kombinovaným postižením, logopedickými vadami a zrakovými vadami), 17 základních škol, 1 základní školu pro žáky s lehkým mentálním postižením, 2 základní umělecké školy a 2 střediska volného času.**
- Počet obyvatel Pardubic se za posledních 15 let pohyboval v rozmezí 88 520 obyvatel (rok 2021 dle SLDB) až 92 319 obyvatel (rok 2024), z čehož 51,6 % tvořily ženy a 48,4 % muži. Významný migrační přírůstek v roce 2022 byl spojen s uprchlickou krizí z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině a činil 3 801 osob.
- V pardubické aglomeraci roste počet obyvatel menších obcí v zázemí Pardubic, což zvyšuje poptávku po místech ve školách v Pardubicích. I zde hraje migrace klíčovou roli při formování demografického vývoje, zejména v letech 2022 a 2023.
- Z vývoje je zřetelně patrné, jak se proměňuje nejen pracovní trh, ale i počet občanů ve městě. **Za posledních 11 let v Pardubicích přibýlo více než 13 500 pracovních míst (zaměstnanců), zatímco počet obyvatel vzrostl jen o něco málo přes 2 500.** To naznačuje, že značná část zaměstnanců ve městě žije bez trvalého pobytu či do města dojíždí. Tito lidé však v Pardubicích tráví podstatnou část dne a často zde zapisují své děti do mateřských a základních škol.
- Od roku 2012 (37 dětí) do roku 2025 se počet cizích státních příslušníků v mateřských školách zvýšil téměř 8x, na 280 dětí. Ještě výraznější situace je **na základních školách**, kde se od sledovaného roku 2015 do školního roku 25/26 zvýšil počet dětí **ze 130 na 1 031.**
- Zatímco počet dětí cizí státní příslušnosti v mateřských a základních školách roste, **za poslední tři školní roky se naopak snížil počet dětí dojíždějících do pardubických základních škol z okolních obcí – přibližně o 250 dětí. Podobný trend lze sledovat i u mateřských škol, kde počet dětí v posledních letech stagnuje nebo mírně klesá.**
- Dle dat Ministerstva vnitra **žilo v listopadu 2025 v Pardubicích 5 530 osob s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině (ve věku 0-15 let to bylo 1 070 osob), v roce 2024 to bylo 5 099 osob.** V roce 2023 to bylo 4 765 osob, jejich počet se tedy meziročně zvyšuje, což se promítá i do růstu počtu obyvatel a samozřejmě to má dopad i na počet narozených dětí v Pardubicích a na vývoj počtu obyvatel.
- Dle statistik ČSÚ se ve sledovaném období od roku 2010 nejvíce dětí (1 022) narodilo v roce 2010 a nejméně (702) v roce 2024. V posledních 5 letech dochází k poklesu počtu narozených dětí. Průměrný počet živě narozených dětí za posledních 15 let je 927 dětí ročně, za poslední 4 roky ale už 822 dětí.
- **V lednu 2026 jsou na rozdíl od ČSÚ k dispozici už i údaje z Magistrátu města Pardubice o počtu narozených dětí s trvalým pobytem v Pardubicích dle ročníku narození, kdy se v roce 2025 narodilo 551 dětí, tedy např. o 352 dětí za rok méně než v roce 2019, či o téměř 400 dětí méně než v roce 2010.**

Mateřské školy

- Od 1. ledna 2026 nabývá účinnosti povinnost obce zajistit podmínky pro předškolní péči o dítě ode dne jeho třetích narozenin – v případě, že dítě nebylo přijato do spádové mateřské školy.
- Mateřské školy jsou **schopny přijmout aktuálně 3 371 dětí**. Ve školním roce 2020/2021 bylo v mateřských školách 3 052 dětí. O dva roky později bylo do škol zapsáno o 58 dětí více, tj. 3 110 dětí, ovšem do školního roku 2025/2026 pak nastoupilo **2 882 dětí** (o 228 dětí méně než před dvěma roky). Rejstříkově existuje určitá volná kapacita, ale **její reálná využitelnost je omezená provozními a legislativními podmínkami a lokální nerovnoměrností**, dle rejstříku se pohybuje kapacita volných míst na cca 4 %.
- Od roku 2012 do roku 2022 se zvýšil počet dětí dojíždějících do MŠ z okolních obcí o 35 % tedy o cca 450 dětí. **V roce 2023 a 2024 ale počet dojíždějících do MŠ poklesl pravděpodobně z důvodu nižšího počtu narozených dětí v SO ORP Pardubice** v roce 2020 až 2022 (tedy v době zpracování studie tříleté až čtyřleté děti, které nastupují do školního zařízení). Ve školním roce 2025/2026 se tento počet nepatrně zvýšil (136 dětí).

Základní školy

- **Základní školy byly schopny ve školním roce 2025/2026 přijmout 9 967 dětí (dle Rejstříku škol a školských zařízení).** Je to údaj vypočítaný jako maximální možné naplnění všech tříd ve všech ročnících (na 30 žáků) při dodržení předepsaných norem na prostor. **Ve zmíněném školním roce navštěvovalo základní školy 9 543 žáků.**
- Vhodná kapacita tříd pro zachování kvality výuky a v situaci, kdy jsou ve třídách různě početné ročníky, není 100 % kapacita základních škol pro školní rok 2024/2025 9 967 míst (rejstříková), **ale 8 970 míst (27 dětí ve třídě).**
- Od roku 2020 nastupují do základních škol silné populační ročníky dětí 2014-2019.
- Od roku 2015 do roku 2025 se zvýšil počet dětí cizí státní příslušnosti na základních školách v Pardubicích **ze 130 na 1 031 dětí**. Zde každoroční nárůst tvoří desítky až stovky dětí a vzhledem ke stále větší nabídce pracovních příležitostí ve městě a jeho blízkém okolí a dle informací od investorů, kteří mají zájem svoji ekonomickou činnost dále rozšiřovat, **se očekává další růst počtu dětí cizí státní příslušnosti na školách.**
- Výstup demografické analýzy Statutárního města Pardubice vznikl v březnu a dubnu roku 2026. Z důvodu pokračujícího válečného konfliktu na Ukrajině jsou data pro kapacity mateřských a základních škol aktualizovány k 30. 9. 2025. Mateřské a základní školy navštěvuje 1 313 osob cizí státní příslušnosti (v roce 2015 to bylo 193 osob cizí státní příslušnosti). Pro takový počet nově příchozích dětí v jedné vlně jsou kapacity mateřských i základních škol ve městě zcela nedostačující. Jednotlivé počty příchozích a odchozích dětí se v čase často mění, ovšem kapacity škol na tuto situaci musí být připraveny.
- Existence soukromých škol, případně škol s jiným než obecním zřizovatelem, je z hlediska plánování kapacit základního vzdělávání spojena s určitým rizikem. Jak vyplývá z výše uvedeného, pokud by z jakéhokoliv důvodu došlo k omezení nebo ukončení kapacity základních škol nezřizovaných SMP - například na základě rozhodnutí jejich zřizovatele, v důsledku legislativní změny nebo jiné neočekávané události - odpovědnost za zajištění povinné školní docházky dotčených žáků by přešla na město. Z tohoto důvodu je při plánování kapacit základních škol

nezbytné počítat nejen s očekávaným demografickým vývojem, ale také **s přiměřenou rezervou pro případ výpadku části kapacit zajišťovaných jinými zřizovateli**. Tato rezerva představuje důležitý prvek stability celého systému základního vzdělávání na území města.

- Bodem, který je nutné při plánování kapacit základní školy a školní družiny zohlednit, je nedostatek samostatných prostor pro činnost školní družiny. V současné době má pouze **přibližně jedno z deseti oddělení školní družiny k dispozici vlastní samostatnou místnost**. Přibližně 90 % oddělení je proto nuceno využívat kmenové třídy základní školy. Nedostatek vhodných místností pro školní družinu je dlouhodobě způsoben zejména kapacitním vytížením budov základní školy a školní družiny. Prostory školy jsou využívány na hranici svých možností. Tento problém je zároveň opakovaně vnímán jako závažný i z pohledu České školní inspekce, která využívání kmenových tříd pro činnost školní družiny hodnotí jako velmi nevhodné.
- Strategickou akcí je **výstavba nové základní školy s kapacitou 540 míst v lokalitě bývalých Masarykových kasáren**. Projekt má dokončenou projektovou dokumentaci i stavební povolení, demoliční práce budou ukončeny pravděpodobně v první polovině roku 2026 a následně bude vypsáno výběrové řízení na dodavatele stavby. Z hlediska **očekávaného vývoje počtu dětí** v základních školách, současného kapacitního zatížení školských zařízení a výše uvedených problémů týkajících se **nedostatečných prostor školních družin** zůstává realizace nové školy nadále opodstatněná a nezbytná. Význam projektu posiluje také potřeba vytvořit přiměřenou rezervu pro **případný výpadek části kapacit zajišťovaných jinými zřizovateli** na území Pardubic. Nová školní kapacita proto představuje klíčové systémové opatření pro zvládnutí kapacitního tlaku v nejbližších letech. Současně vytvoří potřebnou územní a provozní rezervu pro stabilní zajištění povinné školní docházky na území města a umožní lépe reagovat na budoucí demografický vývoj i změny ve využívání stávajících školských kapacit.

2 Metodologie

Prognóza budoucího vývoje populace v Pardubicích využívá tzv. kohortněkomponentní metodu, jejíž princip spočívá v pojímání procesu demografické reprodukce jako souhrnného procesu tvořeného čtyřmi relativně autonomními dílčími procesy neboli složkami reprodukce:

- porodností (plodností),
- úmrtností,
- imigrací a emigrací,
- a v samostatném přístupu k prognózování vývoje každé z nich.

Analytické ukazatele za město a SO ORP Pardubice byly vypočítány za jednotlivé kalendářní roky období **2009–2024**.

Protože cílová věková skupina dětí od narození po dokončení povinné školní docházky má, jak je uvedeno výše, specifické hodnoty komponentních složek, využita byla další, souhrnná složka:

- počet dětí s trvalým pobytem v Pardubicích za roky 2009–2024.

Doplňujícími složkami pro prognózu vývoje počtu dětí a žáků byly následující:

- počet dojíždějících do mateřských a základních škol,
- migrace cizinců,
- bytová výstavba soukromého a veřejného sektoru v souvislosti s migrací.

Blíže se složkami zabývá kapitola č. 5.

Prognóza byla zpracována s výchozí věkovou strukturou k **31. 12. 2024**, s informacemi o počtu narozených dětí za rok 2024 dle ČSÚ a s informacemi o školním roce **2024/2025 a 2025/2026**. Horizont prognózy je stanoven do roku 2043.

Vzhledem k tomu, že data byla sesbírána v období od ledna do března 2026, kdy ještě nebyla zveřejněna všechna data ČSÚ za rok 2025, byla použita data za rok 2024. Tam, kde to bylo možné, byl naznačen trend či změna stavu na základě dostupných dat od Magistrátu města Pardubice za rok 2025.

Zdroje dat

Sociodemografická studie čerpá z více datových zdrojů. Primárním zdrojem dat o obyvatelstvu jsou statistiky vedené Českým statistickým úřadem (ČSÚ), a to jak statistiky přirozené změny, tak výsledky Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), které proběhlo na území České republiky v roce 2021. Tyto prameny doplňujeme podle potřeby dalšími statistickými údaji a informacemi poskytnutými objednatelem (plánovaná bytová výstavba, strategický plán města apod.)

Aktualizace demografické prognózy

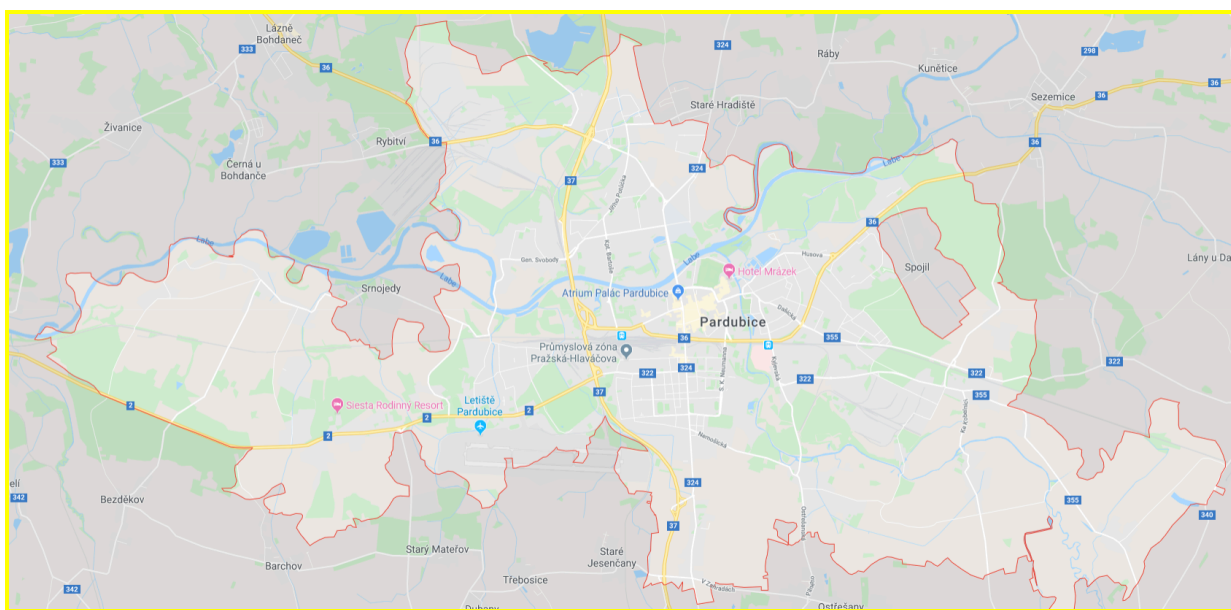
Demografická prognóza představuje výhled do budoucna, platný k aktuálnímu okamžiku a v případě, že se předpokládané trendy skutečně naplní.

Doporučujeme proto demografickou prognózu aktualizovat, a to pravidelně po třech až čtyřech letech, a navíc za situace, kdy se objeví nepředvídaná okolnost – např. změna územního plánu, velký developer, se kterým se nepočítalo, či jiná změna, která ovlivní atraktivnost zdejšího bydlení a škol (např. nový významný zaměstnavatel, nové dopravní napojení na město apod.). Analýza demografického vývoje pracuje s následujícími variantami:

- střední varianta pro Statutární město Pardubice,
- nízká varianta pro Statutární město Pardubice,
- vysoká varianta pro Statutární město Pardubice.

Střední varianta představuje nejpravděpodobnější trajektorii sledovaného vývoje, přičemž vysoká a nízká varianta pouze vymezují realistické rámce budoucího vývoje s ohledem na míru neurčitosti výsledků daných střední variantou.

Obrázek 1: Katastrální území Statutárního města Pardubice

3 Analýza demografického vývoje obyvatel města Pardubice

3.1 Demografická charakteristika současného stavu v Pardubicích

Demografický vývoj, podobně jako jiné oblasti společenské reprodukce, je regionálně diferencovaný.

Ovlivňují ho různé faktory - od historických, přes přírodní a kulturní až po sociálně-ekonomické. Demografický vývoj obyvatelstva se však váže i na jeho věkovou strukturu, která vytváří předpoklady jak pro reprodukční procesy, tak i pro migraci obyvatelstva.

Současné změny v reprodukčním chování obyvatelstva v Česku se projevují poklesem rozvodovosti, plodnosti a potratovosti, mírným snížením úmrtnosti, jakož i růstem počtu přistěhovalců a stárnutím obyvatelstva.¹

3.1.1 Počet obyvatel

K **31. 12. 2024 ve městě žilo 92 319 obyvatel**, z čehož 51,6 % tvořily ženy a 48,4 % muži.

Nejvíce obyvatel, dle dostupných údajů, bylo na území města v roce 1989, a to 96 036. Od tohoto roku zdejší populace poměrně silně klesala, až do roku 2004. Úbytek osob, v uvedeném období, činil 7 855 osob. Od roku 2004 začal počet obyvatel opět stoupat. Výkyv v roce 2021 je způsoben použitím dat ze SLDB 2021.

Tabulka 1: Celkový počet obyvatel

Rok	Počet obyvatel	Rok	Počet obyvatel	Rok	Počet obyvatel	Rok	Počet obyvatel
1989	96 036	1998	92 495	2007	89 245	2016	90 044
1990	95 948	1999	92 069	2008	89 892	2017	90 335
1991	95 225	2000	91 309	2009	90 077	2018	90 688
1992	95 433	2001	90 171	2010	90 401	2019	91 727
1993	95 056	2002	89 725	2011	89 552	2020	91 755
1994	94 141	2003	88 741	2012	89 467	2021	88 520
1995	93 777	2004	88 181	2013	89 432	2022	92 149
1996	93 134	2005	88 260	2014	89 693	2023	92 362
1997	92 980	2006	88 316	2015	89 638	2024	92 319

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Demografická studie a prognóza pracuje s údaji o obyvatelích, kteří na území města mají hlášeno trvalé bydliště, nebo v případě cizinců hlášený pobyt.

V roce 2010 začalo období mírných poklesů, které se střídalo s obdobími drobných vzestupů. Počet obyvatel se v posledních dvou letech změnil zejména z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině a příchodu uprchlíků (Graf 1).

¹ Zdroj: ČSÚ.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v období 1991–2024

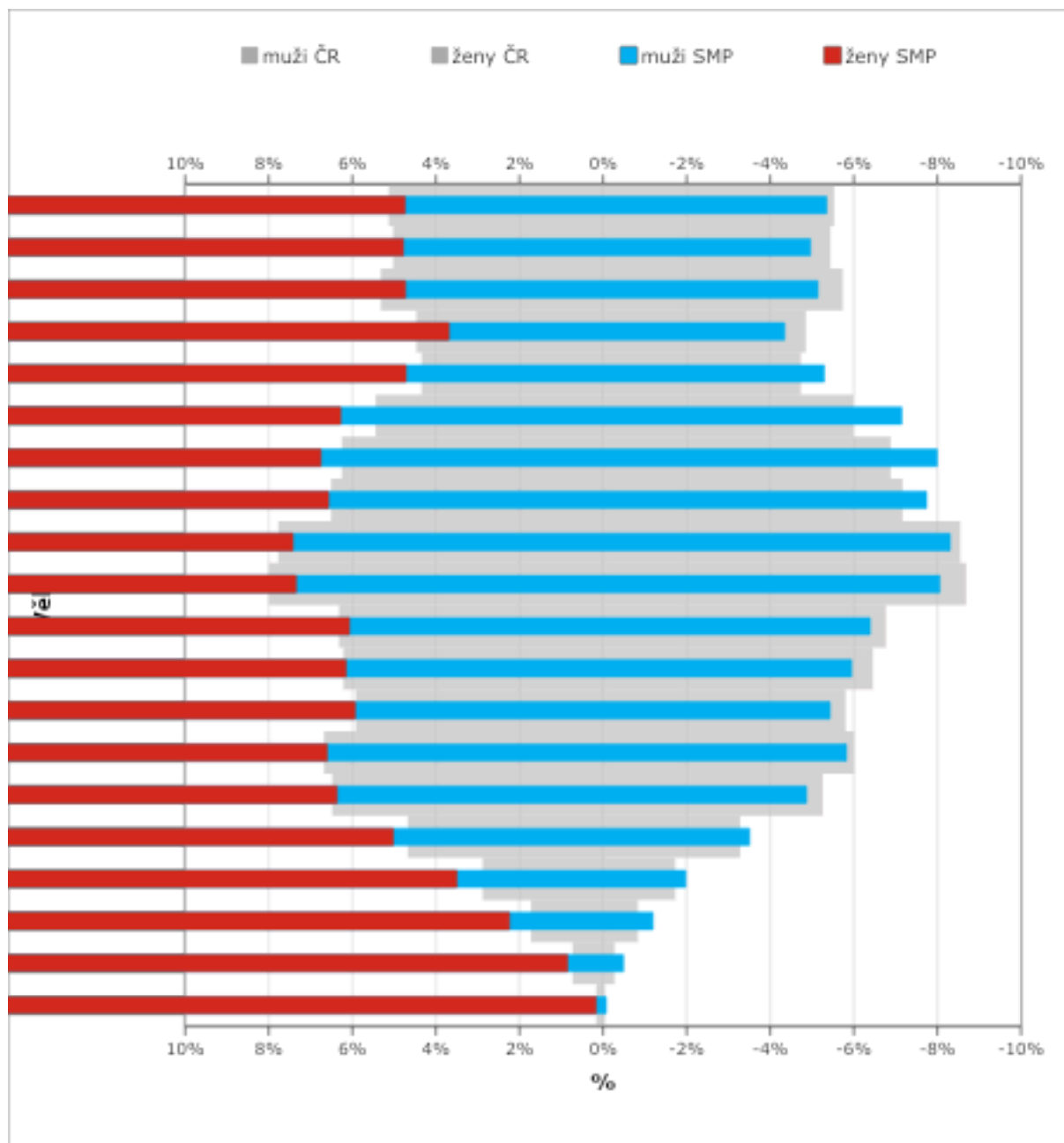
Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

3.1.2 Věková struktura obyvatel

Ve městě Pardubice k 31. 12. 2024 žilo 14 246 osob předproduktivního věku (0-14 let), 58 044 osob v produktivním věku (15-64 let) a 20 029 osob v neproduktivním věku (65 let a více). Počet obyvatel poklesl o cca 300 osob ve věkové kategorii 0-14 let oproti roku 2023.

Nejpočetnější věkovou skupinu tvořily osoby v rozmezí 40-49 let, tedy lidé v produktivním věku. Naopak nejméně početnými skupinami jsou osoby nad 90 let.

Graf 2: Věková struktura obyvatel dle pohlaví a věkových kategorií dle SLDB 2021

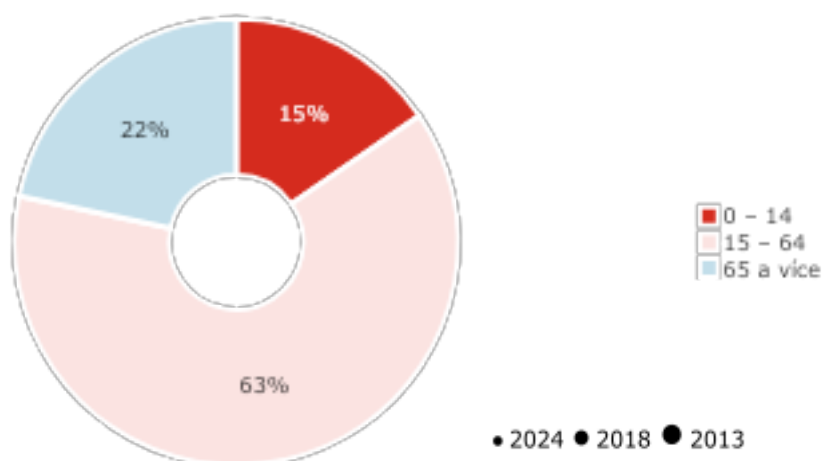

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ dle SLDB 2021

V souvislosti s věkovou strukturou obyvatelstva města Pardubice je charakteristické tzv. **"stárnutí" obyvatelstva**, progresivní věkovou strukturu vystřídala regresivní věková struktura. V posledních letech byl zaznamenán zvyšující se počet obyvatel v poproductivním věku ve srovnání s počtem obyvatel v předproduktivním věku.

Budoucí vývoj věkové struktury obyvatelstva Pardubic bude ovlivněn také výchozí věkovou strukturou s jejími charakteristickými nepravidelnostmi a v nemalé míře i očekávaným rozsahem migrace (nikoliv jen celkového migračního salda) spolu se specifickými věkovými strukturami **hlavních migračních proudů** (především osoby mladšího věku). Aktuální demografická struktura obyvatel sledovaného území se vyznačuje mírnou nepravidelností. Svým zastoupením jí jednoznačně dominují generace narozených v 70. letech, tedy dnešní padesátníci.

Graf 3: Věková struktura obyvatel podle věkových kategorií ve vybraných letech

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

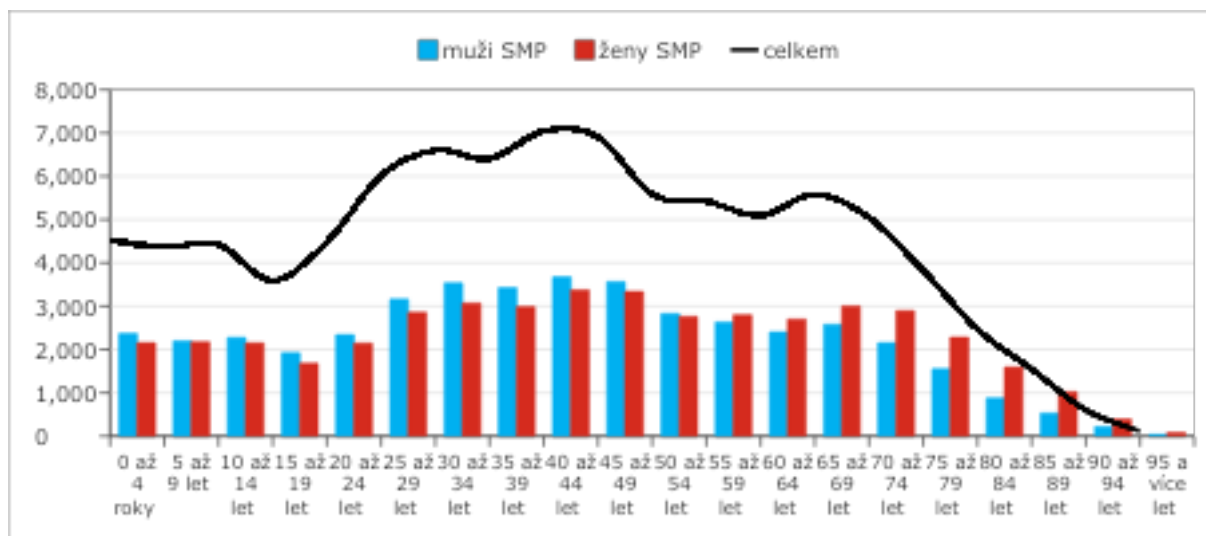
V roce 2013 byl počet obyvatel v poproduktivním věku (nad 65 let) 17 671 (19,8 % obyvatel města), avšak v roce 2024 to již bylo 20 029 (21,7 %). Zároveň v období 2013 až 2024 došlo k poklesu počtu obyvatel v produktivním věku (pokles o cca 5 %). Vývoj počtu obyvatel v předproduktivním věku je kladný, **v období 2013 až 2024 byl zaznamenán nárůst o 1 700 osob** (ale v posledním roce poklesl počet osob v této kategorii o cca 300 osob). V posledních 3 letech je to způsobeno hlavně příchodem uprchlíků z Ukrajiny.

Tabulka 2: Věková struktura obyvatel města Pardubic v letech 2013–2024

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet obyvatel	89 432	89 693	89 638	90 044	90 335	90 688	91 727	91 755	88 520	92 149	92 362	92 319
0–14 let	12 539	12 909	13 169	13 397	13 622	13 813	14 012	14 142	13 741	14 505	14 520	14 246
15–64 let	59 222	58 848	58 214	58 027	57 778	57 566	58 081	57 801	55 082	57 685	57 800	58 044
65 a více	17 671	17 936	18 255	18 620	18 935	19 309	19 634	19 812	19 697	19 959	20 042	20 029

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Graf 4: Věková struktura obyvatel města Pardubic dle SLDB 2021

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ dle SLDB 2021

Stárnutí obyvatel města Pardubice potvrzuje i ukazatel **indexu stáří** (počet osob v poproduktivním věku k osobám v předproduktivním věku) v následující tabulce.

Průměrný věk obyvatel města Pardubice mírně vzrostl z 42,8 let v roce 2013 na 43,4 let v roce 2024, což souvisí se změnami ve věkovém složení obyvatelstva.

Tabulka 3: Věková struktura obyvatel města Pardubic v letech 2013–2024

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Průměrný věk	42,8	42,9	43,0	43,1	43,2	43,3	43,3	43,4	43,7	43,2	43,3	43,4
Index stáří	140,9	138,9	138,6	139,0	139,0	139,8	140,1	140,1	143,3	137,6	138,0	140

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

3.2 Základní aspekty, které mají vliv na demografii v Pardubicích

Demografická struktura obyvatel a její vývoj je značně ovlivněn základními složkami, které mají vliv na složení populace. Jedná se o:

- strukturu obyvatel podle věku a pohlaví,
- plodnost,
- úmrtnost,
- migraci obyvatel.

Bez podrobnějšího zkoumání těchto proměnných a jejich doplňujících ukazatelů (věk matky při narození dítěte, počet narozených dětí, přírůstek obyvatel) není možné prognózovat vývoj počtu obyvatel do budoucna.

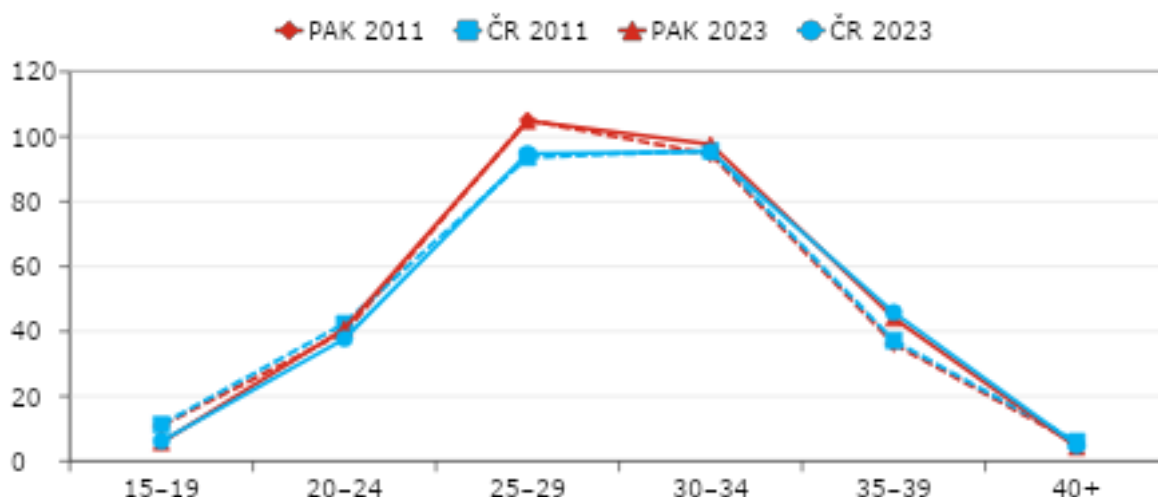
3.2.1 Porodnost a plodnost

Základní a prvotní informací, která je spojena s plodností žen v Česku, a kterou je možné získat z demografické statistiky, je počet narozených (resp. živě narozených) dětí. Ten závisí na celém komplexu vzájemně se podmiňujících vnějších a vnitřních faktorů. Pokud tedy budeme abstrahovat od socioekonomických (strukturálních), hodnotových a normativních proměnných a také některých relevantních populačních struktur (např. rodinný stav, vzdělání, národnost, náboženství, ekonomická aktivita apod.), je počet živě narozených dětí v podstatě výsledkem intenzity plodnosti v provázanosti na počet žen v reprodukčním věku.

Jelikož plodnost není v reprodukčním období nikdy rovnoměrně rozložena v rámci celého intervalu, důležitým aspektem je i samotné rozložení intenzity, a tím i věková struktura žen v reprodukčním věku (a zejména ve věku nejvyšší plodnosti).

Proto vývoj počtu živě narozených dětí v Česku budeme sledovat současně v kontextu vývoje intenzity plodnosti, jakož i počtu žen ve věku 15-49 let.

Graf 5: Míra plodnosti v pětiletých věkových skupinách v letech 2011 a 2023

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

3.2.1.1 Úhrnná plodnost

Úhrnná plodnost (ukazatel intenzity plodnosti) představuje součet měrných jednotek plodnosti podle věku vyjadřující intenzitu plodnosti dané populace v daném časovém období (obvykle kalendářní rok). Udává počet dětí, které by se narodily jedné ženě během reprodukčního období, kdyby se hodnoty míry plodnosti dle věku neměnily zhruba 35 let. Měří intenzitu plodnosti ve fiktivní generaci, jejíž řád plodnosti je složen z reálných měr plodnosti 35 generací. Číslo 35 představuje počet let reprodukčního období ženy, počítá s věkovým rozpětím 15-49 let. Jde tedy o počet živě narozených dětí připadajících na jednu ženu ve věku 15-49 let. Magickým číslem úhrnné plodnosti je hodnota 2,1, která zajišťuje udržení početního stavu populace.

Naposledy byla úhrnná plodnost vyšší než hodnota udávaná pro zachování prosté reprodukce s ohledem na tehdejší úmrtnostní poměry v roce 1979, kdy činila 2,29 dítěte na ženu. Od roku 1987 však míra úhrnné plodnosti klesala až na úroveň 1,13, což představuje nejnižší hodnotu (naměřeno v ČR v roce 1999).

Pardubický kraj zaznamenává během celého sledovaného období 2008–2023 hodnoty úhrnné plodnosti oscilující kolem průměrné hodnoty za celou ČR. Rozdíly mezi průměrnou úhrnnou plodností Pardubického kraje a celou ČR jsou v některých letech nepatrné, můžou být způsobené vývojem lokálních podmínek.

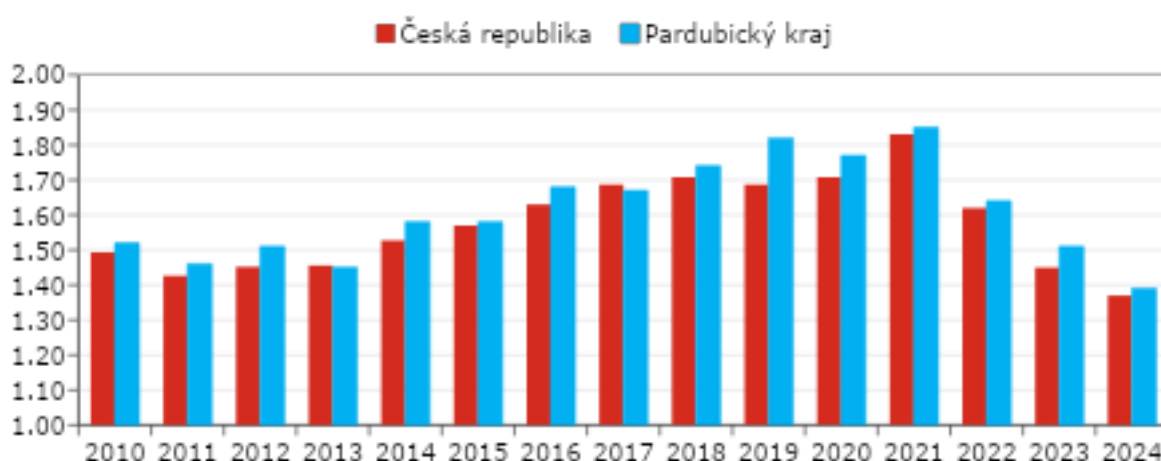
Na 1 matku žijící ve spádovém území připadá v průměru 1,5 narozených dětí (průměr za poslední 3 roky). Úhrnná plodnost se bude v budoucnu odvíjet od intenzity migrace. Vzhledem k tomu, že plánovaná výstavba bude v příštích letech v Pardubicích vyšší včetně migrace, **úhrnnou plodnost je třeba predikovat i podle Demografické prognózy ČSÚ z roku 2024. V rámci této prognózy se předpokládá v Pardubickém kraji úhrnná plodnost na 1,4 do roku 2029 a od roku 2030 1,5 ve střední variantě.**

Tabulka 4: Úhrnná plodnost 2010–2024

Úhrnná plodnost	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ČR	1,49	1,43	1,45	1,46	1,53	1,57	1,63	1,69	1,71	1,69	1,71	1,83	1,62	1,45	1,37
Pardubický kraj	1,52	1,46	1,51	1,45	1,58	1,58	1,68	1,67	1,74	1,82	1,77	1,85	1,64	1,51	1,39

Zdroj: Vlastní zpracování podle posledních údajů ČSÚ k 31.12.

Graf 6: Úhrnná plodnost 2010-2024

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

3.2.1.2 Věk žen při narození dítěte

Je všeobecně známo, že **po roce 1989 došlo ke snížení hodnot úhrnné plodnosti a ke zvýšení průměrného věku žen při narození dítěte.**

Změny v časování porodů jsme vyjádřili za pomoci ukazatele průměrného věku ženy při narození dítěte (následující tabulka), které zvýrazňují diferenciaci Pardubického kraje vůči průměrné hodnotě za ČR.

Dále předpokládáme, že na měnící se hodnoty průměrného věku matky při narození dítěte má vliv i změna modelu rodiny. Za posledních 25 let došlo ke změně od "starého" modelu, který se vyznačuje časnou plodností a upřednostněním vícedětných rodin k "novému" modelu, vyznačujícím se pozdní plodností a upřednostněním dvoj a jedno dětných rodin.

V Pardubickém kraji dochází ke zvyšování průměrného věku žen při narození dítěte pomaleji, než je průměr České republiky. Celkově však Pardubický kraj kopíruje vývoj ČR a odchylky jsou jen nepatrné. Změnu je možné vidět v roce 2017, kdy se průměrný věk ženy při narození dítěte snížil.

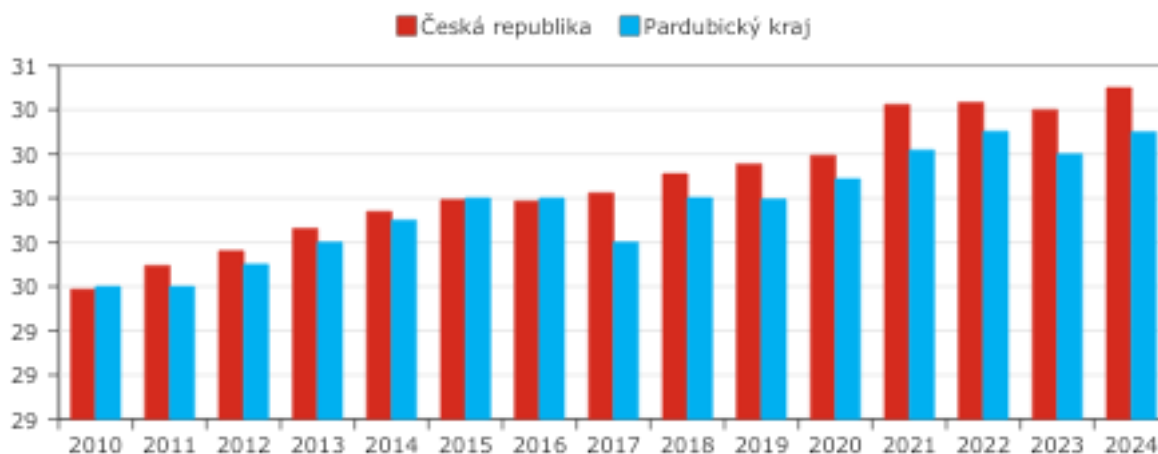
Můžeme předpokládat, že **věk žen při porodu již nebude nadále stoupat** v kolísavých intervalech, pokud se výrazně nezmění míra úhrnné plodnosti, nebo některý demografický ukazatel. Na modelu níže lze ovšem vidět, že se v posledních 3 letech průměrný věk velmi nepatrně zvýšil na rozdíl od roku 2020.

Tabulka 5: Průměrný věk žen při narození dítěte 2010-2024

Průměrný věk matek	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ČR	29,6	29,7	29,8	29,9	29,9	30,0	30,0	30,0	30,1	30,0	30,2	30,4	30,4	30,4	30,5
Pardubický kraj	29,6	29,6	29,7	29,8	29,9	30,0	30,0	29,8	30,0	30,0	30,1	30,2	30,3	30,2	30,3

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Graf 7: Průměrný věk žen při narození dítěte 2010-2024

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

3.2.1.3 Počet narozených dětí v Pardubicích dle Českého statistického úřadu

Nejvíce dětí (1 022) se narodilo v roce 2010 a nejméně (702) v roce 2024. V posledních 5 letech dochází k poklesu počtu narozených dětí. Průměrný počet živě narozených dětí za posledních 15 let je 927 dětí ročně, za poslední 4 roky ale už 822 dětí.

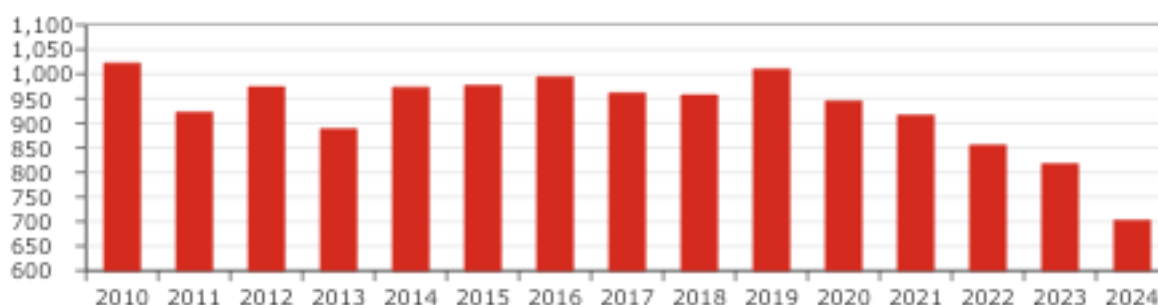
Tabulka 6: Počet narozených dětí v Pardubicích dle údajů ČSÚ

Pardubice	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet živě narozených	1022	922	974	888	973	976	994	961	957	1010	945	916	855	817	702
Meziroční změna		-100	52	-86	85	3	18	-33	-4	53	-65	-29	-61	-38	-115

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Křivka živě narozených dětí má podobný vývoj v čase jako úhrnná plodnost. Na druhé straně celkový počet obyvatel ve městě roste, což je způsobeno migrací. Všechny tyto demografické ukazatele jsou úzce propojeny a sice nevidíme markantní meziroční rozdíly, na druhé straně můžeme sledovat postupně se měnící tendence vývoje v demografické predikci obyvatel, na kterou má velký vliv migrace.

Graf 8: Počet živě narozených dětí v Pardubicích dle ČSÚ v letech 2010-2024

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

3.2.2 Úmrtnost obyvatel v Pardubicích

V roce 2024 zemřelo v Pardubicích celkem 1 014 osob, což představuje 1,1 % z celkového počtu obyvatel.

Chlapec narozený v Pardubickém kraji se pravděpodobně dožije věku 77,4 let. Dívka narozená v Pardubickém kraji má před sebou pravděpodobně 83,6 let života. Hodnoty očekávané délky života mužů i žen v Pardubickém kraji se nacházejí nad celorepublikovým průměrem.

3.2.3 Přirozený a migrační přírůstek obyvatel

Celkový přírůstek obyvatelstva byl největší v roce 2022. Tento přírůstek byl spojen s uprchlickou krizí z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině. Přírůstek obyvatelstva **v roce 2022 dosáhl 3 629 osob.**

Ukazatelem, který podstatně ovlivnil počet obyvatel ve městě, je migrace obyvatelstva. Počet přistěhovalých osob za posledních 5 let (2020-2024) významně převýšil počty vystěhovaných z Pardubic, díky čemuž zaznamenáváme migrační přírůstek obyvatelstva. **Migrační přírůstek obyvatelstva jako rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými tak dosáhl kladné hodnoty 5 076 obyvatel.**

Průměr za posledních 5 let dosáhl **kladné hodnoty 764 osob. Z dostupných dat je jasně patrné, že se do spádového území města Pardubice přistěhovali především lidé mladšího věku, často s malými dětmi, což vytváří poptávku po místech v mateřských a základních školách.**

Tabulka 7: Přírůstek obyvatel města Pardubic v letech 2010-2024

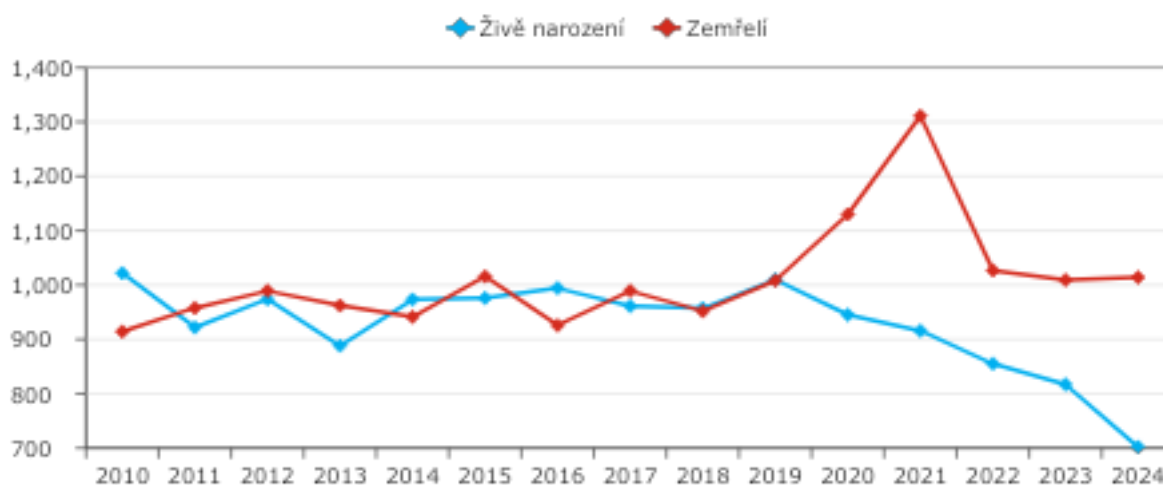
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Přirozený přírůstek	108	-36	-15	-74	32	-40	68	-28	5	2	-185	-395	-172	-192	-312

Živě narození	1 022	922	974	888	973	976	994	961	957	1 010	945	916	855	817	702
Zemřelí	914	958	989	962	941	1 016	926	989	952	1 008	1 130	1 311	1 027	1 009	1 014
Migrační přírůstek	216	-44	-70	39	229	-15	338	319	348	1 037	213	388	3 801	405	269
Přistěhovalí	2 086	1 889	2 044	2 155	2 168	2 058	2 445	2 523	2 679	3 298	2 583	3 100	6 460	4 026	3 994
Vystěhovalí	1 870	1 933	2 114	2 116	1 939	2 073	2 107	2 204	2 331	2 261	2 370	2 712	2 659	3 621	3 725
Přírůstek obyvatel	324	-80	-85	-35	261	-55	406	291	353	1 039	28	-7	3 629	213	-43

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Následující graf znázorňuje dlouhodobý vývoj počtu zemřelých a narozených obyvatel v Pardubicích.

Graf 9: Přirozený přírůstek obyvatel

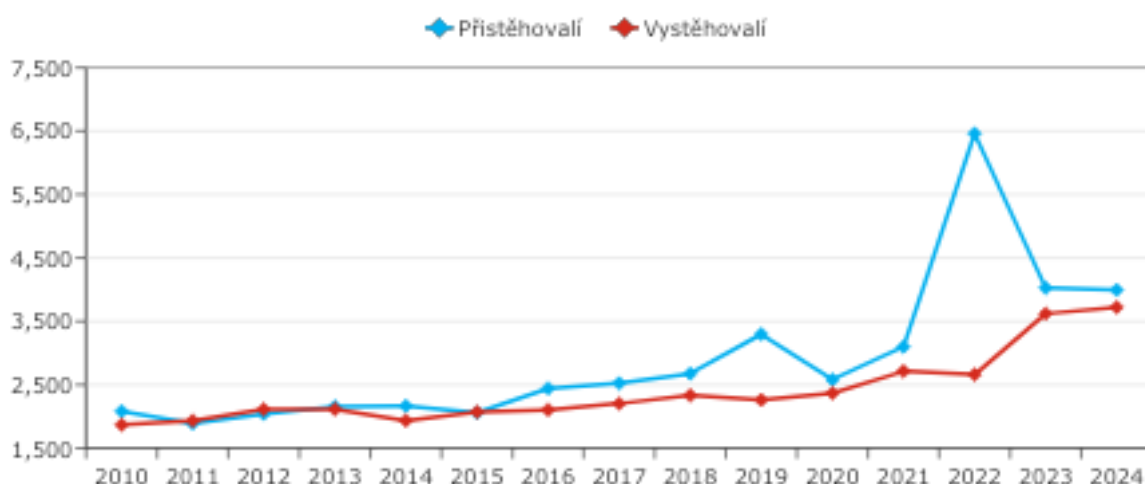

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Vývoj od roku 2010 **zaznamenal změny i v oblasti migrace**. Nejvyšší přírůstky byly především v období 2019-2023. V ostatních letech migrační přírůstek nepřesáhl cca 400 osob. V letech 2011, 2012, 2015 došlo naopak k úbytku osob, což znamená, že se odstěhovalo více lidí, než přistěhovalo. Maximum úbytku obyvatel stěhováním nastalo v roce 2012, kdy rozdíl mezi přistěhovanými a odstěhovanými činil 70 osob.

Od roku 2015 roste počet přistěhovalých obyvatel do Pardubic, nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2022, přírůstek v daném roce byl spojen s uprchlickou krizí z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině. Ve zmíněném roce činil migrační přírůstek 3 801 osob.

Graf 10: Migrační přírůstek obyvatel

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

3.3 Shrnutí kapitoly

- Počet obyvatel Pardubic se za posledních 15 let pohyboval v rozmezí 88 520 obyvatel (rok 2021 dle SLDB) až 92 319 obyvatel (rok 2024).
- K 31. 12. 2024 ve městě žilo 92 319 obyvatel, z čehož 51,6 % tvořily ženy a 48,4 % muži.
- Věková struktura obyvatel odpovídá věkové struktuře České republiky. I zde převažuje počet seniorů nad mladistvými. Obyvatel ve věkové kategorii 65+ každoročně přibývá, a to na úkor osob v produktivním věku, kterých naopak ubývá.
- Průměrný věk obyvatel se zvyšuje, ale v roce 2022 a 2023 se trend zastavil, protože z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině se přistěhovalo do města více mladých obyvatel. Dlouhodobě za zvyšující se průměrný věk ve městě může menší porodnost a stále se zvyšující naděje na dožití starších osob. Více lidí se dožívá vyššího věku, díky čemuž se průměrný věk zvyšuje.
- Úhrnná plodnost pro Pardubický kraj byla v roce 2024 na úrovni 1,39 živě narozeného dítěte na jednu ženu.
- Počet přistěhovalých osob za posledních 5 let (2020-2024) významně převýšil počty vystěhovaných z Pardubic, díky čemuž zaznamenáváme migrační přírůstek obyvatelstva. **Migrační přírůstek obyvatelstva jako rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými tak dosáhl kladné hodnoty 5 076 obyvatel.**

4 Vývoj počtu obyvatel a pohyb obyvatel v Hradecko - Pardubické aglomeraci a v SO ORP Pardubice a okresu Pardubice

Kapitola představuje vybraná data z oblastí ovlivňujících dostupnou kapacitu školství Statutárního města Pardubice a demografie, která vychází ze Strategie území Hradecko-Pardubické aglomerace.

4.1 Migrační proudy do/z Hradecko-pardubické aglomerace

Hradecko-pardubická aglomerace je ve srovnání s vyššími administrativními celky daleko ziskovější území z hlediska přirozeného přírůstku. V období 2014–2019 přibýlo přirozeným přírůstkem na území aglomerace přes 800 obyvatel, navíc vykazuje aglomerace i vysokou hrubou míru přirozeného přírůstku (přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel středního stavu).

Při bližším pohledu do území aglomerace jsou vidět rozdíly mezi hradeckou a pardubickou částí aglomerace. Pardubická část aglomerace vykazuje vyšší dynamiku přirozeného přírůstku – vyšší hrubou míru přirozeného přírůstku i celkový přirozený přírůstek než v hradecké části aglomerace.

Situace, která vyplývá ze zpracované Strategie území Hradecko-pardubické aglomerace 2021+ se změnila z důvodu covidu a pak z důvodu migračních změn, které byly ovlivněny válečným konfliktem na Ukrajině. Z toho důvodu nejsou data použity pro zpracování této prognózy, ale jsou použity data zejména za poslední 3 roky.²

4.2 Vývoj počtu obyvatel a pohyb obyvatelstva v regionu

Významný růst počtu obyvatelstva je zaznamenán v prostoru mezi Hradcem Králové a Pardubicemi, v bezprostředním zázemí Pardubic směrem na jihozápad.

V pardubické aglomeraci dochází k nárůstu počtu obyvatel menších obcí v zázemí města Pardubice, s čímž souvisí i **poptávka těchto obyvatel po umístění dětí v mateřských a základních školách v Pardubicích**. Pro naprostou většinu obyvatel z těchto obcí jsou Pardubice spádovou oblastí, kam dojíždí nejčastěji za prací nebo za službami. Pro mnoho z nich je tak přirozenější a snazší (dopravně i časově) umístit své děti do škol v Pardubicích. **Ve vybraných obcích v tabulce níže se za poslední 5 let zvýšil počet obyvatel o cca 6 %, tedy o 1 537 obyvatel.**

Tabulka 8: Vybrané obce se základní školou ve správního obvodu ORP Pardubice

Obec SO ORP Pardubice	Počet obyvatel k 31. 12. 2020	Počet obyvatel k 31. 12. 2024	Kapacita školy 2020	Kapacita školy 2024	Zřizovatel	Typ
Čeperka	1 183	1 192	90	90	obec	neúplná
Dašice	2 365	2 692	320	350	obec	
Dříteč	555	655	70	75	obec	neúplná
Lázně Bohdaneč	3 541	3 355	520	520	obec	
Mikulovice	1 270	1 344	150	150	obec	neúplná
Moravany	1 860	1 873	230	230	obec	
Opatovice nad Labem	2 643	2 912	514	514	obec	
Ostřešany	1 099	1 126	42	72	obec	neúplná
Rohovládova Bělá	616	683	250	250	obec	
Rokytno	896	955	60	60	obec	neúplná

² Strategie území Hradecko-Pardubické aglomerace 2021+, leden 2023

Obec SO ORP Pardubice	Počet obyvatel k 31. 12. 2020	Počet obyvatel k 31. 12. 2024	Kapacita školy 2020	Kapacita školy 2024	Zřizovatel	Typ
Rybitví	1 328	1 486	240	240	obec	neúplná
Sezemice	4 039	4 451	500	500	obec	
Srch	1 659	1 768	80	100	obec	neúplná
Staré Ždánice	691	751	70	70	obec	neúplná
Třebosice	253	257	100	100	soukromá	
Živanice	988	1023	75	75	obec	neúplná
Celkem	24 986	26 523	3 311	3 396		

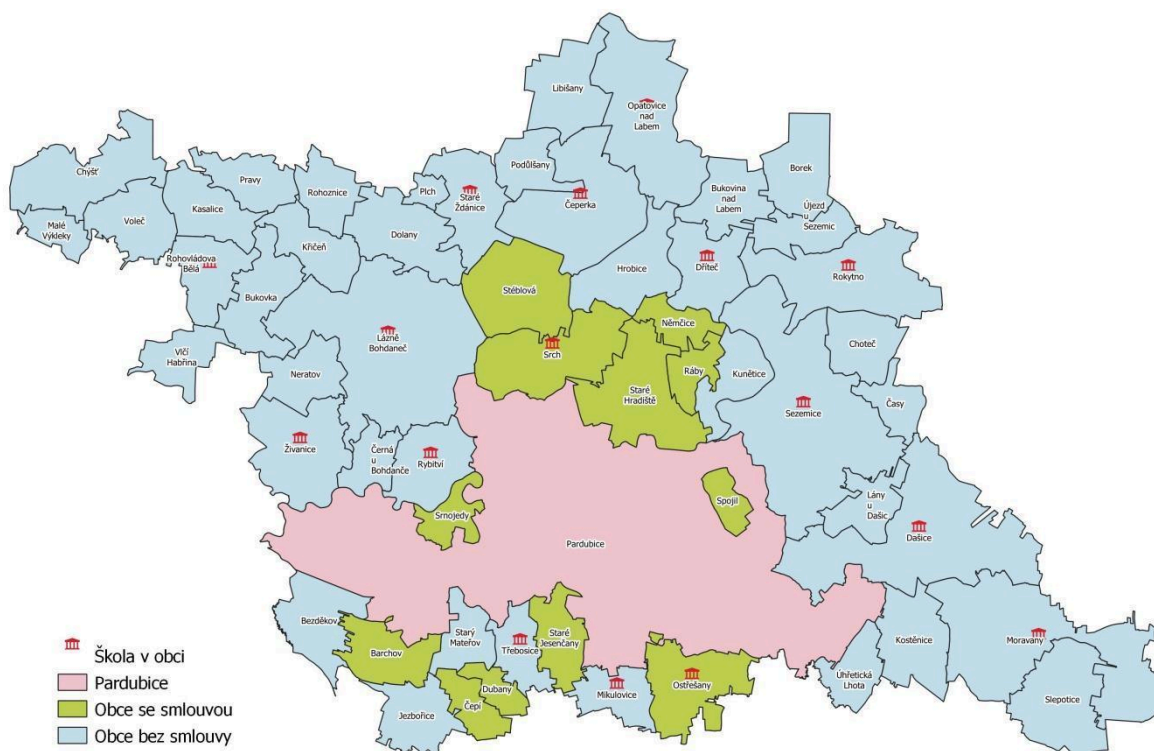
Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12. a Rejstříku škol a školských zařízení

Povinností každé obce je zajistit školní docházku pro své obyvatele, a to i v případě, že sama školu nezřizuje. Mnoho obcí v okolí Pardubic nemá vlastní ani spádovou školu, která by automaticky nové děti přijala. **Podle údajů SMP může posílat děti do magistrátem zřízených základních škol celkem 141 obcí, v současné době se může jednat až o 200 obcí.**

Spádovost škol na území statutárního města Pardubice je stanovena obecně závaznou **vyhláškou č. 3/2022, kterou se stanoví školské obvody a části školských obvodů základních škol zřízených statutárním městem Pardubice.** Dále je na základě vzájemných dohod statutárního města Pardubice a obcí **Barchov, Čepí, Dubany, Dřenice, Ostřešany, Srnojedy, Staré Jesenčany a Starý Mateřov** určena jako spádová škola v Pardubicích **Základní škola Pardubice, Štefánikova 448.** Na základě vzájemné dohody statutárního města Pardubice a obce **Spojil** je jako spádová škola pro obec **Spojil** určena **Základní škola Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870** a pro obec **Ráby, Srch, Stéblová, Němčice a Staré Hradiště** je určena **Základní škola Pardubice-Polabiny, Družstevní 305³.**

³ <https://zapisyzs.pardubice.eu/dulezite-informace/spadove-obvody>

Obrázek 2: Správní obvod obce s rozšířenou působností Pardubice

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů Rejstříku škol a školských zařízení a SMP

4.2.1 Přirozený přírůstek obyvatel a počet narozených dětí v okrese Pardubice, SO ORP Pardubice a v Pardubicích

Přirozený přírůstek obyvatelstva je spolu s migrací hlavním faktorem vývoje počtu obyvatel a celkové demografické struktury.

Zatímco do roku 2019 byl přirozený přírůstek spíše kladný, od roku 2020 se tato situace významně změnila a **ve všech sledovaných územích je přirozený úbytek obyvatel.**

Tabulka 9: Přirozený přírůstek obyvatel vybraného území v letech 2011–2024

Přírůstek přirozený	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pardubice	-36	-15	-74	32	-40	68	-28	5	2	-185	-395	-172	-192	-312
SO ORP Pardubice	48	73	-38	112	51	131	56	120	102	-135	-342	-164	-177	-272
Okres Pardubice celkem	44	53	-75	108	19	163	4	107	135	-186	-463	-296	-266	-342

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Pro účel posouzení vlivu vybraného území na dostupnou kapacitu školství SMP je podstatnější samotný ukazatel počtu narozených dětí. **Pardubice zde hrají stěžejní roli v udávání trendu vývoje počtu narozených v rámci celého správního obvodu ORP Pardubice.** Na druhé straně ve všech sledovaných územních celcích od roku 2020 do roku 2023 velmi rychle klesl počet narozených dětí.

Tabulka 10: Počet narozených dětí vybraného území v letech 2011–2024

Narození	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pardubice	922	974	888	973	976	994	961	957	1 010	945	916	855	817	702
Meziroční změna		52	-86	85	3	18	-33	-4	53	-65	-29	-61	-38	-115
SO ORP Pardubice	1 312	1 379	1 290	1 366	1 383	1 395	1 365	1 385	1 467	1 393	1 384	1 258	1 170	1 072
Meziroční změna		67	-89	76	17	12	-30	20	82	-74	-9	-126	-88	-98
Okres Pardubice celkem	1 758	1 813	1 701	1 795	1 794	1 854	1 782	1 827	1 932	1 834	1 834	1 650	1 530	1 436
Meziroční změna		55	-112	94	-1	60	-72	45	105	-98	0	-184	-120	-94

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

4.2.2 Migrace

Na vývoj počtu obyvatel v pardubické části aglomerace má vliv zejména **migrace**. Při bližším srovnání jednotlivých území je patrné, že pozitivní migrační saldo bylo významné v letech 2022 a v roce 2023.

Tabulka 11: Migrační přírůstek obyvatel vybraného území v letech 2011–2024

Přírůstek migrační	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pardubice	-44	-70	39	229	-15	338	319	348	1 037	213	388	3 801	405	269
SO ORP Pardubice	252	319	285	448	388	615	806	847	1 541	545	940	5 640	1 127	564
Okres Pardubice celkem	352	434	407	571	569	849	1 170	1 200	1 977	882	1 358	7 609	1 617	667

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Očekávaný nárůst celkového počtu obyvatel podle uvažovaných variant zajistí za aktuálních podmínek migrace. Příspěvek přirozené změny je s největší pravděpodobností značně omezený.

Celkově dominantní postavení migrace bude dáno zejména mnohonásobně vyššími hodnotami migračního salda než přirozeného přírůstku po celé sledované období.

4.3 Shrnutí kapitoly

- V oblasti SO ORP Pardubice došlo k významnému poklesu počtu narozených dětí mezi lety 2020 a 2023, přičemž Pardubice mají zásadní vliv na tento trend, protože udávají směr vývoje počtu narozených dětí pro celé území.
- Migrace hraje klíčovou roli při formování demografického vývoje v posledních 4 letech. Mezi lety 2022 a 2023 byl zaznamenán pozitivní migrační přírůstek. Tento přírůstek byl v letech 2022 a 2023 extrémně vysoký, což výrazně přispělo k celkovému nárůstu počtu obyvatel v regionu. Naopak přirozený přírůstek má v současnosti a zejména v budoucnosti omezený vliv. Migrační saldo je v celé oblasti vyšší než přirozený přírůstek, což naznačuje, že migrace je nadále klíčovým faktorem pro růst počtu obyvatel v regionu.

5 Prognóza vývoje cílové skupiny a počtu obyvatel v Pardubicích⁴

Prognóza vývoje počtu a věkové struktury obyvatel představuje nezbytné podklady pro plánování dostupnosti veřejných služeb, a to především v oblasti školství, zdravotnictví, dopravy a sociálních služeb.

Otázkou je, **jak se projeví pokles počtu narozených dětí v Pardubicích a blízkém regionu a vývoj počtu osob s udělenou dočasnou ochranou v souvislosti s válkou na Ukrajině na počtu dětí v mateřských a základních školách v Pardubicích.** Odpověď na tyto otázky dávají jednotlivé varianty prognózy, které dokumentují různý vývoj počtu obyvatel a podmínky, za nichž by takový vývoj mohl nastat. Je třeba upozornit, že prognóza je platná pouze za podmínky, že nastanou předpokládané trendy migrace a výstavby. Z tohoto důvodu počítáme s variantními řešeními zohledňujícími různé modely budoucího vývoje. Prognóza vývoje počtu obyvatel byla tedy vymodelována ve třech variantách a to nízké, střední a vysoké.

Střední variantu je možné pokládat za nejpravděpodobnější trajektorii vývoje. Základním předpokladem, ze kterého vychází prognóza vývoje cílové skupiny, byl:

- počet dětí s trvalým pobytem v Pardubicích,
- demografická struktura obyvatel dle věkových kategorií,
- plánovaná bytová výstavba na základě projektové přípravy,
- vliv migrace.

Pro potřeby posouzení stávajících kapacit mateřských a základních škol pak varianta zahrnuje složku **dojíždějících**, tedy dětí nebo žáků bez trvalého pobytu v Pardubicích.

5.1 Předpoklad prognózy pro kapacitu MŠ, ZŠ

Prognóza je zacílena na skupinu dětí, které navštěvují nebo budou navštěvovat mateřské a základní školy a pro tyto účely byl vytvořen prognostický model jejího budoucího vývoje.

Na základě predikovaného vývoje cílové skupiny a dosavadní věkové struktury obyvatel města Pardubic byla vytvořena i demografická prognóza vývoje celkové populace. U střední varianty je věková struktura posouvána v čase s ohledem na obecně předpokládané stárnutí obyvatel. Vysoká a nízká varianta vznikly na podobném principu jako varianta střední.

Model prognózy s ohledem na kapacitu škol vychází z parametrů a následné projekce s ohledem na kapacitu zařízení.

Prognostický model pracuje v období **do roku 2043**. Je zacílen na tyto věkové skupiny:

- 6-15 let (tj. 0,825 6letých + všichni 7 až 14letí + 0,175 15letých),
- 3-6 let (druhá kategorie věkové skupiny pro umístění v mateřských školách, 6leté děti ve věkovém poměru vůči nástupu do ZŠ, viz výše),
- 2-6 let (věková skupina pro umístění v mateřských školách, 2leté děti v poměru nástupu do mateřské školy, 6leté děti v poměru vůči nástupu do ZŠ, viz výše).

Poznámka: V souvislosti s plánovanou změnou legislativy upravující odklady školní docházky lze předpokládat, že v Pardubicích po schválení tohoto zákona nastoupí

⁴ U kapitoly 5 a 6 jsou v odůvodněných případech používána data k 30. 9. 2025 z důvodu pokračujícího válečného konfliktu na Ukrajině a příchodu dětí do škol v Pardubicích.

do základních škol více dětí z důvodu omezení počtu odkladů. Je však třeba zdůraznit, že tato změna pouze narovná situaci vzhledem k počtu narozených dětí, které mají nastoupit do mateřských a základních škol. V praxi tak předpokládáme, že od školního roku 2026/2027 nastoupí do základních škol o několik desítek až nižší počet stovek dětí více. Následně pak již k tomuto skoku nedojde.

5.1.1 Počet dětí s trvalým pobytem v Pardubicích

Jedná se o počet dětí trvale bydlících v Pardubicích dle ročníku narození.

Uvedený počet dětí v sobě zahrnuje tři níže uvedené komponentní složky:

- porodnost (počet živě narozených, viz kapitola porodnost a plodnost),
- migraci (viz kapitola migrace),
- úmrtnost (viz kapitola úmrtnost).

Tímto je úvodní předpoklad vytvořen a nejsou tedy dále rozepsány informace uvedených 3 složek, každá z těchto složek je popsána v kapitole výše. Dále prognóza vychází z níže uvedených dat počtu dětí v letech 2008 až 2024.

Období 2020-2023 je dle Národního institutu SYRI, který se zabývá výzkumem vývoje společnosti a snaží se nabízet řešení u zjištěných problémů v demografii, vysvětlení následující. Důvodem je podle demografů ze SYRI to, že se ženy více zaměřují na kariéru. Déle studují a následně si budují profesní dráhu. S tím odkládají i početí prvního dítěte. U některých to pak vede k tomu, že když se pak rozhodnou mít dítě, tak už to z biologického hlediska nejde.⁵

V období 2020-2023 se průměrně ročně narodilo o 57 dětí s trvalým pobytem v Pardubicích méně než v předešlém roce!

V lednu 2026 jsou na rozdíl od ČSÚ k dispozici už i údaje z Magistrátu města Pardubice o počtu narozených dětí s trvalým pobytem v Pardubicích dle ročníku narození. V roce 2025 se narodilo 551 dětí, tedy např. o 352 dětí za rok méně než v roce 2019, či o téměř 400 dětí méně než v roce 2010.

Tabulka 12: Počet dětí s trvalým pobytem v Pardubicích s rokem narození 2008-2015

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet dětí s TP dle ročníku narození	935	927	932	806	874	843	893	901
Změny k předcházejícímu roku	27	-8	5	-126	68	-31	50	8

Zdroj: Údaje Magistrátu města Pardubice, data k 1. 1. 2026

Tabulka 13: Počet dětí s trvalým pobytem v Pardubicích s rokem narození 2016-2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet dětí s TP dle ročníku narození	952	853	851	903	832	810	745	676	589	551
Změny k předcházejícímu roku	51	-99	-2	52	-71	-22	-65	-69	-87	-38

Zdroj: Údaje Magistrátu města Pardubice, data k 1. 1. 2026

⁵ <https://www.syri.cz/>

Graf 11: Počet narozených dětí s trvalým pobytem v Pardubicích dle ročníku narození

Zdroj: Údaje Magistrátu města Pardubic, data k 1. 1. 2026

Pokud do výpočtu započítáme počty narozených dle metodiky ČSÚ, jsou rozdíly za sledované období v počtu dětí dle metodiky ČSÚ příznivější.

V roce 2024 se narodilo o 115 dětí méně než v roce 2023, v roce 2025 pak o dalších 31 dětí méně než v roce 2024.

Tabulka 14: Počet narozených dětí dle údajů ČSÚ v letech 2008-2015

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet živě narozených	1 024	998	1 022	922	974	888	973	976
Změny k předcházejícímu roku		-26	24	-100	52	-86	85	3

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Tabulka 15: Počet narozených dětí dle údajů ČSÚ v letech 2016-2025

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet živě narozených	994	961	957	1 010	945	916	855	817	702	671
Změny k předcházejícímu roku	18	-33	-4	53	-65	-29	-61	-38	-115	-31

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Graf 12: Počet narozených dětí dle údajů ČSÚ

Zdroj: ČSÚ

Výchozí nastavení predikce o počtu dětí

Úvodní nastavení vychází z interních údajů SMP k lednu 2025, data pro školní rok 2024/2025 k 30. září 2024 a pro školní rok 2025/2026 k 30. září 2025, dále se počítá se třemi variantami vývoje **počtu dětí s trvalým pobytem**. Variantní nastavení, zejména varianta střední, částečně zohledňuje dokument Českého statistického úřadu „*Projekce obyvatelstva Pardubického kraje do roku 2080*“, resp. jeho část týkající se pohybu obyvatel v Pardubickém kraji. Zhotovitel dále využívá data ze Strategie území Hradecko-Pardubické aglomerace a data poskytnutá Magistrátem města Pardubice.

Variantní vývoj počtu dětí s trvalým pobytem byl stanoven trendovou křivkou, která vyrovnává meziroční výkyvy. Jako nejvíce pravděpodobná byla stanovena varianta střední, která zohledňuje výše popsané skutečnosti, kdy zejména počet živě narozených dětí v minulém období vykazuje vysoký stupeň korelace s počtem dětí s trvalým pobytem. Výsledný počet dětí s trvalým pobytem dle ročníku narození umožňuje v prognostickém modelu předpovídat počet dětí v jednotlivých věkových skupinách. **Je však nutné zohlednit, že dle odborných prognóz nedojde v příštích letech k výraznému nárůstu počtu narozených dětí oproti rokům 2024 a 2025.**

5.1.2 Migrace a její vliv na nově příchozí děti ve věkové skupině do 15 let

Zvláště migrace je na lokální úrovni velmi významná, ale obtížně predikovaná proměnná. Také z tohoto důvodu prognóza zahrnuje uvažované trendy migrace v Pardubicích.

Atraktivita území pro bydlení má na počet přistěhovalých osob zásadní vliv. Za poslední 4 roky dochází v Pardubicích k migračnímu přírůstku obyvatelstva, tedy počet přistěhovalých převyšuje počet vystěhovaných z Pardubic. **Tento trend, tedy atraktivitu města a jeho blízkého okolí pro bydlení předpokládáme i do budoucna (důvodem je i růst pracovních příležitostí ve městě viz další kapitola dokumentu).**

Na komponentní složku má vliv hned několik proměnných, které jsou v prognostickém modelu zapracovány:

- migrace obyvatel do Pardubic,
- podíl dětské složky z celkového počtu obyvatel,

- podíl věkových jednotek dětské složky.

5.1.3 Dojíždějící do MŠ a ZŠ, cizí státní příslušníci v MŠ a ZŠ

Jedná se o parametry modelu mající vliv na počet žáků v mateřských a základních školách zřizovaných městem Pardubice. Následující parametry jsou použity pro všechny varianty prognózy, a to ve stejné, nevariantní hodnotě.

Dojíždějící do MŠ a ZŠ

Do modelu vstupuje nevariantní predikce počtu dojíždějících i cizích státních příslušníků na základě vývoje v minulém období a prognózy vývoje počtu obyvatel v okolních obcích (celém ORP Pardubice). K trendu budoucího vývoje bylo přistoupeno s opatrností, aby nedocházelo k neopodstatněnému nadhodnocování počtu žáků. To platí zejména v případě počtu cizích státních příslušníků, kdy je jejich počet těžko predikovatelný a **ve střednědobém horizontu může docházet vlivem změn na pracovním trhu k významným výkyvům.**

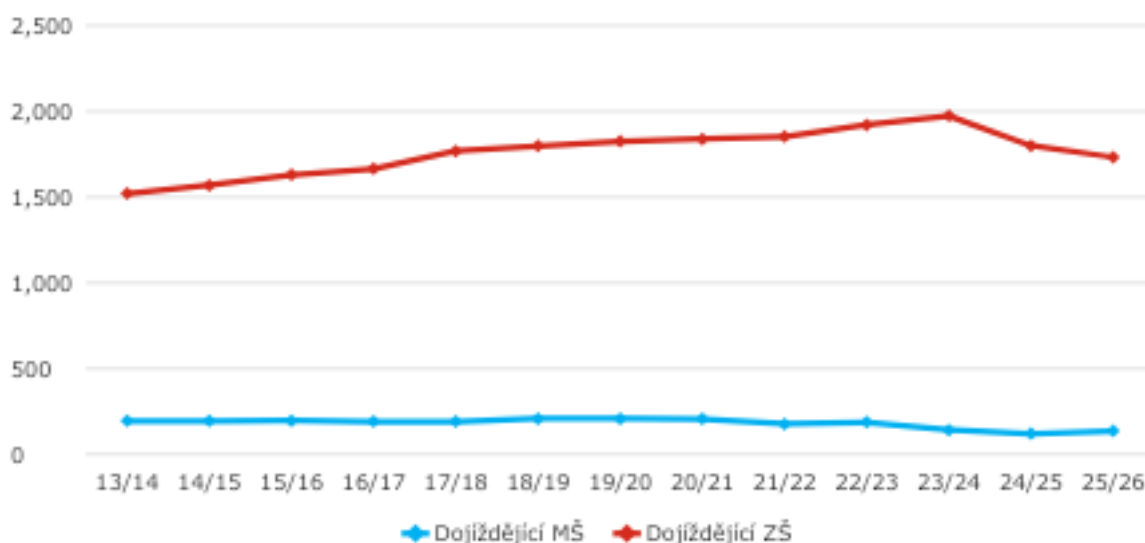
Od roku 2012 do roku 2022 se zvýšil počet dětí dojíždějících do MŠ z okolních obcí o 35 % tedy o cca 450 dětí. **V roce 2023 a 2024 ale počet dojíždějících do MŠ poklesl pravděpodobně z důvodu nižšího počtu narozených dětí v SO ORP Pardubice** v roce 2020 až 2022 (tedy v době zpracování studie tříleté až čtyřleté děti, které nastupují do školního zařízení). Ve školním roce 2025/2026 se tento počet nepatrně zvýšil. V posledních letech bylo možné žádat o podporu na vznik dětských skupin prostřednictvím výzev Ministerstva práce a sociálních věcí (pozn. k dispozici jsou i jiné výzvy od jiných poskytovatelů, které mají vliv na kapacity mateřských škol). Některé obce v okolí Pardubic této možnosti využily, a pokud byla žádost úspěšná a zařízení otevřeno, mohlo to částečně snížit počet dětí dojíždějících do mateřských škol v Pardubicích

Tabulka 16: Počet dojíždějících dětí z okolních obcí regionu Pardubice do MŠ, ZŠ

Rok	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
Dojíždějící do MŠ	194	195	196	191	190	208	209	206	177	186	142	120	136
Meziroční změna		1	1	-5	-1	18	1	-3	-29	9	-44	-22	16
Dojíždějící do ZŠ	1 521	1 570	1 630	1 665	1 770	1 798	1 826	1 840	1 853	1 921	1 974	1 800	1 733
Meziroční změna		49	60	35	105	28	28	14	13	68	53	-174	-67

Poznámka: data vždy pro začátek daného školního roku

Graf 13: Počet dojíždějících dětí a žáků

Do základních škol v Pardubicích dojíždí stovky dětí z desítek různých obcí v okolí Pardubic.

Z 1 800 žáků ve školním roce 2024/2025 jich nejvíce dojíždí z obce Staré Hradiště (212 žáků), Srch (123 žáků), Starý Máteřov (107 žáků), Němčice nebo Srnojedy (75 a 73 žáků). Lze říci, že v tomto školním roce 10 a více žáků dojíždí z 27 obcí v blízkém okolí Pardubic.

Tabulka 17: Základní školy - kapacita, počet dojíždějících žáků k 30. 9. 2024

Základní škola	Ulice / č. p.	Místo	Počet dojíždějících žáků
ZŠ a MŠ	Kyjevská 25	Pardubice - Pardubičky	2
ZŠ	Benešovo nám. 590	Pardubice	138
ZŠ	Bratřanců Veverkových 866	Pardubice	134
ZŠ	Erno Košťála 870	Pardubice - Dubina	52
ZŠ	Josefa Ressla 2258	Pardubice	117
ZŠ	Trnovská 159	Pardubice - Ohrazenice	224
ZŠ	Pod Zahradami 317	Pardubice - Studánka	64
ZŠ	Družstevní 305	Pardubice - Polabiny I.	244
ZŠ	Prodloužená 283	Pardubice - Polabiny II.	161
ZŠ	npor. Eliáše 344	Pardubice - Polabiny III.	78
ZŠ	Gorkého 867	Pardubice	79
ZŠ	Kotkova 1287	Pardubice - Spořilov	52
ZŠ	Staňkova 128	Pardubice	104
ZŠ	Školní 748	Pardubice - Svítkov	52
ZŠ	Štefánikova 448	Pardubice	135
ZŠ	Montessori, Erno Košťála	Pardubice	32
ZŠ	nábř. Závodu míru 1951	Pardubice	121
ZŠ a MŠ	A. Krause 2344	Pardubice	11
Celkový počet žáků			1 800

Zdroj: Data Magistrát města Pardubice, vlastní zpracování

5.1.4 Cizí státní příslušníci v MŠ a ZŠ

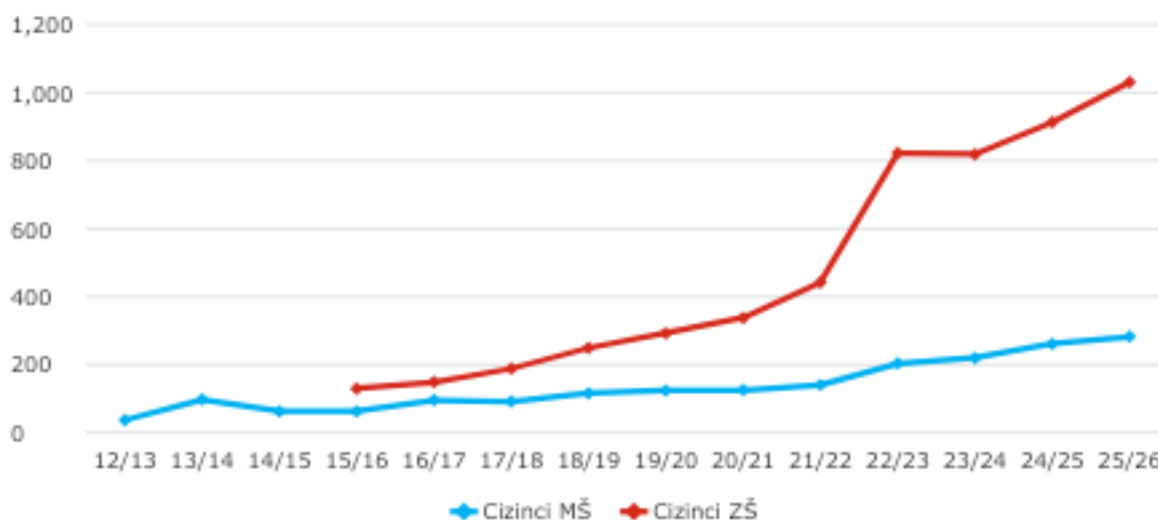
Obdobná situace jako u dojíždějících do MŠ a ZŠ platí i u cizích státních příslušníků. Vzhledem k dobré ekonomické situaci v ČR od roku 2015 roste každoročně přírůstek cizích státních příslušníků v mateřských a základních školách ve městě o desítky procent. Od roku 2012 (37 dětí) do roku 2025 se počet cizích státních příslušníků v mateřských školách zvýšil téměř 8x, na 280 dětí. Ještě výraznější situace je **na základních školách**, kde se od sledovaného roku 2015 do školního roku 2025/2026 zvýšil počet dětí **ze 130 na 1 031**. Zde tedy nárůst tvoří každoročně desítky až stovky dětí a vzhledem ke stále větší nabídce pracovních příležitostí ve městě a jeho blízkém okolí a informací od investorů, kteří mají zájem svoji ekonomickou činnost dále rozšiřovat, **se očekává další růst počtu dětí cizí státní příslušnosti**. Současně do škol již nastupují nebo nastoupily děti, které od roku 2015 postupně přecházely z mateřských škol do základních škol. Do základních škol rovněž stále nastupují děti z důvodu pokračujícího válečného konfliktu na Ukrajině. Povinností města je umístit tyto děti do mateřských a základních škol v Pardubicích. Vzhledem k jazykové vybavenosti **nemohou být některé děti cizí státní příslušnosti** umístěny do tříd mezi ostatní děti, a tím se rovněž snižuje kapacita míst ve školách.

Tabulka 18: Počet cizích státních příslušníků v mateřských a základních školách

Rok	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
MŠ	97	63	63	95	91	116	124	125	140	203	220	261	282
Meziroční změna				32	-4	25	8	1	15	63	17	41	21
ZŠ	-	-	130	148	188	249	293	338	442	822	819	913	1 031
Meziroční změna				18	40	61	44	45	104	380	-3	94	118

Poznámka: Data vždy pro daný školní rok

Graf 14: Počet cizích státních příslušníků v mateřských a základních školách

Zatímco počet dětí cizí státní příslušnosti v mateřských a základních školách roste, **za poslední tři školní roky se naopak snížil počet dětí dojíždějících do pardubických základních škol z okolních obcí – přibližně o 250 dětí. Podobný**

trend lze sledovat i u mateřských škol, kde počet dětí v posledních letech stagnuje nebo mírně klesá.

Tabulka 19: Ostatní parametry ovlivňující počet žáků ve školách

Parametr	Výchozí stav	
	Mateřské školy	Základní školy
Dojíždějící (trvalý pobyt mimo Pardubice) – šk. rok 2023/2024	142	1 974
Dojíždějící (trvalý pobyt mimo Pardubice) – šk. rok 2024/2025	120	1 800
Dojíždějící (trvalý pobyt mimo Pardubice) – šk. rok 2025/2026	136	1 733
Cizí státní příslušníci – šk. rok 2023/2024	220	819
Cizí státní příslušníci – šk. rok 2024/2025	261	913
Cizí státní příslušníci – šk. rok 2025/2026	282	1 031

Poznámka: Data vychází z aktuálního školního roku 2024/2025 (údaje z poskytnutých podkladů Magistrátu města Pardubice)

5.1.5 Bytová výstavba 2008–2024

Jedním z faktorů ovlivňující migraci je i bytová výstavba. Z níže uvedené tabulky je patrné, že v Pardubicích bylo za sledované období 2008-2024 **dokončeno celkem 4 245 bytových jednotek**, tedy průměrně 250 dokončených bytů ročně.

Tabulka 20: Počet dokončených bytů v letech 2008-2024

Počet bytů	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pardubice	290	337	220	174	174	93	195	182	235	152	355	269	298	364	308	323	276

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

5.1.6 Korekční koeficient na období 2025–2043

Korekční koeficient je zapotřebí nastavit z toho důvodu, že v každém ročníku dochází k určitým vlivům, které ovlivňují počet dětí/žáků ve školách zřizovaných Statutárním městem Pardubice. Jedná se zejména o případy, kdy děti navštěvují školy, jejichž zřizovatelem není Statutární město Pardubice, tedy školy soukromé nebo církevní.

U základních škol pak hraje roli i věk nástupu do prvního ročníku, respektive odklady těchto nástupů. Předškolní vzdělávání je povinné pro dítě, které do začátku školního roku dovrší pěti let. Tato povinnost se zavedla od školního roku 2017/2018. V minoritních případech se jedná také o zohlednění dětí se speciálními nároky a ty, které dojíždějí do škol mimo Pardubice.

Korekční koeficient vychází z váženého průměru let 2017–2024 a pro rok základní školy je v roce 2025 definován jako poměrná část rozdílu součtu dětí s trvalým pobytem v Pardubicích, vč. dojíždějících a cizinců, narozených v letech 2010–2020 a skutečným počtem žáků ve školním roce 2024/2025 a 2025/2026. Korekční koeficient na období 2026–2043 činí 8,9 %.

5.1.7 Kapacita mateřských a základních škol

Statutární město Pardubice zřizuje na svém území následující školy a školská zařízení: **31 mateřských škol (včetně speciálních tříd pro děti s kombinovaným postižením, logopedickými vadami a zrakovými vadami), 17 základních škol, 1 základní školu pro žáky s lehkým mentálním postižením, 2 základní umělecké školy a 2 střediska volného času.**

Parametry definované pro kapacitu mateřských a základních škol:

- výchozí kapacita mateřských a základních škol zřizovaných SMP,
- plánovaný meziroční přírůstek kapacity mateřských a základních škol,
- nastavení optimální kapacity (v % celkové kapacity) základních škol.

Optimální kapacita je důležitým ukazatelem, protože udávaná celková kapacita základních škol v sobě zahrnuje i odborné učebny. Ty je ale zapotřebí zpřístupnit více ročníkům a zároveň udržet kvalitu výuky bez nadměrné rotace jednotlivých ročníků.

Tabulka 21: Parametry kapacity mateřských a základních škol

Parametr	Mateřské školy	Základní školy
Výchozí kapacita škol zřizovaných SMP	3 371	9 967
Výchozí kapacita škol nezřizovaných SMP	227	943
Meziroční přírůstek kapacity v jednotlivých letech sledovaného období	30+	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých zadavatelem

Poznámka: Výchozí kapacita škol. Kapacita škol nezřizovaných SMP je pouze informativní a dále se s ní významně nepracuje.

5.1.8 Rozvojové plochy ve městě – předpokládané kapacity

Bytová výstavba v Pardubicích je plánována postupně na příštích 20 let. Jednotlivé projekty v různých částech města se nacházejí v odlišných fázích - od příprav přes projednávání až po samotnou realizaci.

V krátkodobém horizontu (do 3 let, cca rok 2029) **se neočekává masivní bytová výstavba v žádné části Pardubic**, což odpovídá predikovanému vývoji počtu obyvatel. Vybrané rozvojové plochy jsou naplánovány pro střednědobý (do 10 let) a dlouhodobý horizont (do 20 let). Podle informací z roku 2026 se ani v těchto obdobích nepředpokládá taková intenzita výstavby, která by během několika let přetížila občanskou vybavenost města, ale čísla korespondují se střední variantou demografické predikce počtu obyvatel.

Tabulka 22: Rozvojové plochy

Oblast rozvoje bydlení	Předpokládaný počet nových obyvatel	Stádium rozvoje	Poznámky/dokončení	Předpokládaný časový horizont zahájení
MO I – Palackého sever (Prokopka, pivovar, lihovar a navazující plochy)	cca 3 000 – 4 000 (Prokopka: 1 300–1 500; Pivovar: cca 1 500; další části: cca 700+)	Zpracovává se územní studie, území s více investory v různých fázích přípravy	Lihovar: bez rezidenční funkce (komerce, služby). Pivovar: návrh bytové výstavby + škola. Prokopka: vydáno územní rozhodnutí (část), další části ve studii. Doplněny menší záměry (Origabow, výměník apod.).	Po roce 2030 (postupná etapizace)
MO II – Nová Cihelna	5 100 – 6 550	Aktualizace územní studie v souvislosti se změnou ÚP	Předpoklad cca 2 620–3 250 bytů, součástí plánovaná MŠ (cca 80 dětí)	Od 2029+
MO III – Hůrka a Nová Hůrka	cca 9 000	Dokončená územní studie, navazuje studie proveditelnosti	Rezervy pro MŠ a ZŠ, rozvojové území ve vlastnictví města	Bez přesného určení (střednědobý horizont)
MO V – Na Spravedlnosti (Mototechna)	cca 1 490	Probíhá řízení o povolení záměru	Předpoklad cca 595 bytů, součástí dětská skupina	Zahájení cca 2027
MO V – S. K. Neumanna – část 1 – západní	cca 3 000 (reálně)	Probíhá projektová příprava, změna investora	Pouze část území realizovatelná v dohledné době, další etapy až za 25–30 let	Dlouhodobý horizont

Oblast rozvoje bydlení	Předpokládaný počet nových obyvatel	Stádium rozvoje	Poznámky/dokončení	Předpokládaný časový horizont zahájení
MO V – ÚS Masarykovy kasárny	cca 1 500 – 2 000 (odhad)	Příprava nové územní studie a studie proveditelnosti	Vazba na výstavbu ZŠ TGM, konečné kapacity budou upřesněny	Střednědobý až dlouhodobý horizont
MO VII – Nová Trnová	cca 560	Vydáno stavební povolení (2024), zahájena výstavba	225 bytů + MŠ pro cca 75 dětí	Krátkodobý horizont (do 2027)
MO IV – Nová Tesla III	cca 750	Projekt ve fázi dokončení	Poslední etapa dokončována, většina bytů již realizována	Dokončení 2025
MO I – Galerie Pernerka (navazující území)	cca 500	Navazující rozvoj na projekt Pernerka	Druhá etapa – předpoklad cca 198 bytů ve 3 domech	Střednědobý horizont
MO III – Dubina sever	cca 2 800	Dokončená územní studie	Uvažováno umístění nové ZŠ, návaznost na Hůrku a Novou Hůrku	Střednědobý horizont
MO V – Rezidence Kávoviny	cca 1 450 – 1 600	Projekt projednán, plánována etapizace	cca 642 bytů, realizace minimálně ve 3 etapách	Střednědobý horizont

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých Magistrátem města Pardubice, únor 2026

5.1.9 Počet obyvatel v Pardubicích dle dat mobilních operátorů a vývoj počtu zaměstnanců v Pardubicích

Dle dat mobilních operátorů bydlelo v Pardubicích v roce 2023 91 914 obyvatel, což korespondovalo s daty ČSÚ za rok 2023 (92 362 obyvatel).

Vývoj počtu zaměstnanců v Pardubicích vychází z údajů uvedených v příloze k vyhlášce č. 250/2024 Sb., která stanovuje procentní podíl jednotlivých obcí na celostátním hrubém výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Tyto údaje zachycují počet vytvořených a obsazených pracovních míst, přičemž zaměstnanci nemusí mít v Pardubicích trvalé bydliště.

Z vývoje je zřetelně patrné, jak se proměňuje nejen pracovní trh, ale i počet občanů ve městě. **Za posledních 11 let v Pardubicích přibýlo více než 13 500 pracovních míst (zaměstnanců), zatímco počet obyvatel vzrostl jen o něco málo přes 2 500.** To naznačuje, že značná část pracovní síly do města dojíždí, případně zde pobývá bez trvalého pobytu. Tito lidé však v Pardubicích tráví podstatnou část dne a často zde zapisují své děti do mateřských a základních škol.

Při predikci budoucího vývoje počtu obyvatel a při plánování kapacit školských zařízení je proto nezbytné zohlednit nejen demografická data, ale i vývoj v oblasti pracovních příležitostí a každodenní dojížděky.

Tabulka 23: Vývoj v počtu zaměstnanců v období 2014-2024

Počet zaměstnanců	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pardubice	62 053	64 452	65 979	65 945	68 665	68 909	72 174	69 668	72 419	74 474	75 651

Zdroj: Vlastní zpracování na základě přílohy k vyhlášce č. 250/2024 Sb., která stanovuje procentní podíl jednotlivých obcí na celostátním hrubém výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů

5.2 Předpokládaný vývoj počtu obyvatel v Pardubicích

Nejen na základě výše uvedených parametrů byl proveden modelový výpočet počtu obyvatel města Pardubice.

Demografický vývoj v obcích a správních obvodech (SO ORP) České republiky je určován porodností, úmrtností a migrací, přičemž migrační procesy hrají v letech 2022-2024 klíčovou roli, avšak jsou obtížně předvídatelné. Zejména zahrnutí osob s cizí státní příslušností komplikuje srovnatelnost dlouhodobých dat, ale zároveň poskytují podrobnější informace pro současnou prognostickou činnost.

Výsledky predikce byly získány modelováním vývoje populace v jednoletých krocích s aplikací specifických parametrů pro každou složku. Studie rovněž vycházela z analýzy dat na vyšších úrovních (např. kraje a celé ČR) a využila mezinárodně uznávané metodologické přístupy.

Model počítá i s výkyvy, které nastaly v posledních 5 letech a mají tak zásadní vliv na vnímání počtu obyvatel, konkrétně:

- Růst počtu zaměstnanců (pracovních míst) v Pardubicích, ale kteří nemusí a nemají trvalý pobyt ve městě, **od roku 2019 takto přibýlo téměř 7 000 zaměstnanců.**
- Uprchlíká krize spojená s ruskou invazí na Ukrajinu včetně dalších událostí, které měly podstatný vliv na demografickou prognózu. V roce 2022 se do Pardubic přistěhovalo velké množství cizinců. Migrace činila 3 800 osob, přestože průměr za posledních 10 let bez zmíněného roku 2022 je 357 osob ročně. Do modelu tak vstupuje pouze poměrový koeficient k roku 2022 a s tím spojený příchod osob mladšího věku a převážně žen. Na druhé straně pokud se až 50 % z těchto osob rozhodne zůstat v dalších letech v Pardubicích, bude to mít **výhledově podstatný vliv na počet obyvatel v Pardubicích, protože se může jednat až o několik tisíc osob.**
- V posledních 3 letech se rodí stále nižší počet dětí v ČR. To že bude počet nově narozených dětí postupně z roku na rok klesat, odborníci očekávali. Trend počtu narozených jako v minulých cca 3 letech lze na základě dat oddělení demografické statistiky Českého statistického úřadu **očekávat i v příštích 15 let.** V modelu je tedy třeba počítat s výrazně nižším počtem narozených dětí než v období 2008-2019.
- **V lednu 2026 jsou na rozdíl od ČSÚ k dispozici už i údaje z Magistrátu města Pardubice o počtu narozených dětí s trvalým pobytem v Pardubicích dle ročníku narození, kdy v roce 2025 se narodilo 551 dětí, tedy např. o 352 dětí za rok méně než v roce 2019, či o téměř 400 dětí méně než v roce 2010.**
- S přibývajícím počtem lidí ve věkové skupině 65+ roste i počet úmrtí. Prognózy naznačují, že během 21. století bude úmrtnost v ČR stoupat. Dlouhodobě je očekáván **roční nárůst počtu zemřelých o přibližně 0,5–2 %**, přičemž tempo se zrychlí během období, kdy populace narozená v 50. letech dosáhne vysokého věku. Jelikož město Pardubice patří mezi města, kde je naděje dožití větší než v městech např. na severu Moravy bude model zohledňovat i tyto situace.

Výchozí pohlavní a věkové struktury obyvatelstva obou územních celků byly převzaty z oficiálních bilancí obyvatelstva. Český statistický úřad poskytl pro účely této prognózy struktury obyvatelstva podle pohlaví a jednotek věku za jednotlivé roky.

Další potřebné demografické údaje, konkrétně počet a struktura zemřelých, přistěhovalých a vystěhovalých podle pohlaví a věku stejně jako počet a struktura živě narozených podle věku matky za jednotlivé roky období 2010-2024 byly převzaty z běžné evidence demografických událostí zpracovávané Českým statistickým úřadem.

Z důvodu prezentace dat jsou nyní ukázány pouze údaje za posledních 10 let, ostatní roky pak viz www.czso.cz nebo vybrané tabulky z kapitoly tohoto dokumentu. Podstatné demografické změny v Pardubicích se udály v posledních 4 letech.

Tabulka 24: Parametry změn v počtu obyvatel dle ČSÚ

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet obyvatel	89 638	90 044	90 335	90 688	91 727	91 755	88 520	92 149	92 362	92 319
Živě narození	976	994	961	957	1 010	945	916	855	817	702
Zemřelí	1 016	926	989	952	1 008	1 130	1 311	1 027	1 009	1 014

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Přistěhovalí	2 058	2 445	2 523	2 679	3 298	2 583	3 100	6 460	4 026	3 994
Vystěhovalí	2 073	2 107	2 204	2 331	2 261	2 370	2 712	2 659	3 621	3 725
Migrace	-15	338	319	348	1 037	213	388	3 801	405	269
Celková míra plodnosti	1,58	1,68	1,67	1,74	1,82	1,77	1,85	1,64	1,51	1,39

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČSÚ k 31.12.

Podmínky populačního vývoje v posledních letech na úrovni Pardubic byly ovlivněny nejen makroekonomickými, sociálními a (geo)politickými změnami, ale také zásadními **proměnami na trhu s bydlením**. Tato dynamika se projevila v různých aspektech, přičemž vývoj v oblasti bydlení měl přímý vliv na strukturu a charakteristiky obyvatelstva.

V období mezi lety 2008 a 2023 bylo v Pardubicích dokončeno přes 4 tis. bytových jednotek, což reflektuje pokračující poptávku po novém bydlení, i když je potřeba vzít v úvahu, že tempo výstavby a obsazenosti se měnilo v závislosti na ekonomických podmínkách a demografických trendech.

Za tohoto období, kdy došlo k nástupu početně slabších ročníků narozených ve druhé polovině 90. let, se očekával nižší zájem o pořízení nových bytů. Tento trend souvisel s poklesem počtu mladých lidí vstupujících na trh s bydlením, což mohlo vést k celkovému ochlazení poptávky. Avšak realita byla složitější, mnoho bytů bylo či je dále nakupováno především **jako investiční příležitost**.

Tento investiční trend byl motivován několika faktory, mezi které patří stabilní poptávka po pronájmu, růst hodnoty nemovitostí a relativně nízké úrokové sazby, které činily investice do nemovitostí výhodné. Zájem o pořízení bytů tedy nevycházel pouze z potřeb domácností na vlastní bydlení, ale také z ekonomické motivace zajištění stabilních příjmů prostřednictvím pronájmu, což ještě více utužilo trh s bydlením.

Tento trend, spolu s přítomností různých faktorů ovlivňujících populační a socioekonomický vývoj, ukazuje na **složitou dynamiku pardubického trhu s bydlením**, který je i nadále formován jak demografickými změnami, tak i ekonomickými faktory, jež podporují investiční zájem o nemovitosti nebo touhu po koupi vlastního bydlení.

Zmíněné faktory spojené s bytovou výstavbou povedou k dlouhodobému růstu zisků obyvatelstva spojených bezprostředně s migrací. Město Pardubice má dostatek ploch pro novou bytovou výstavbu. Proto se bytová výstavba spojená s migrací stane hlavním faktorem populačního vývoje. Na druhé straně intenzivní stárnutí populace (zejména za 10 a více let) povede k uvolňování stávajícího bytového fondu.

Predikce počítá s růstem obyvatel a to především díky migraci. Válka na Ukrajině stále neskončila a i v roce 2025 a počátkem roku 2026 do ČR potažmo Pardubic přicházely další osoby s uděleným pobytoým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině.

Střední varianta – ve střední variantě se počet narozených dětí pohybuje mírně pod 800 ročně, roste počet zemřelých, ale přesto počet obyvatel roste. **To je způsobeno migrací obyvatel do města, díky bytové výstavbě** (min. 270 až 300 bytů ročně). Pro tento model je třeba, aby očekávaná roční migrace obyvatel do města byla okolo 400 osob ročně. V opačném případě počet obyvatel bude stagnovat a zvyšovat se počet obyvatel ve věkové kategorii 65+. Model rovněž počítá, že větší část osob s uděleným pobytoým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině v Pardubicích zůstane i pro střednědobé až dlouhodobé období. **Dle dat Ministerstva vnitra žilo v listopadu 2025 v Pardubicích 5 530 osob s uděleným pobytoým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině, v roce 2024 to bylo 5 099 osob. V roce 2023 to bylo 4 765 osob**, jejich počet se tedy meziročně zvyšuje, což se promítá i do růstu počtu obyvatel a

samozřejmě to má významný dopad i na počet narozených dětí v Pardubicích a na vývoj počtu obyvatel ve střednědobém období.

Úhrnnou plodnost ve střední variantě jsme zadali podle Demografické prognózy ČSÚ z roku 2024. V rámci této prognózy se předpokládá v Pardubickém kraji úhrnná plodnost na 1,4 do roku 2029 a od roku 2030 1,5 ve střední variantě.

Nízká varianta – v nízké variantě stagnuje, až klesá dlouhodobě počet narozených dětí, počet zemřelých se zvyšuje a migrace do města klesá z důvodu malé bytové výstavby (průměrně okolo 250 bytů ročně). Model rovněž počítá, že část osob s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině v Pardubicích zůstane i další roky.

Vysoká varianta – trend v počtu narozených dětí se obrátil a velmi mírně roste i díky vyšší migraci (až 5 % ročně díky vyšší bytové výstavbě (více než 350 bytů ročně, ideálně až 380 bytů ročně). Model rovněž počítá, že větší část osob s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině v Pardubicích zůstane i další roky.

Pozn. u všech variant se zvyšuje počet zemřelých z důvodu stárnutí obyvatel.

Tabulka 25: Prognóza vývoje počtu obyvatel Pardubic do roku 2042

Rok	2025	2027	2029	2031	2033	2035	2037	2039	2041	2042
Nízká varianta	92 543	92 588	92 496	92 265	91 894	91 381	90 723	89 917	88 962	88 428
Střední varianta	92 683	92 988	93 279	93 554	93 815	94 100	94 411	94 707	94 989	95 124
Vysoká varianta	92 692	93 084	93 543	94 074	94 684	95 377	96 162	97 045	98 033	98 570

Zdroj: Vlastní zpracování

Poznámka:

Budoucí vývoj bude výrazně záviset na množství pracovních příležitostí a na bytové výstavbě (nabídce nájemního bydlení) a s tím spojené migraci. Obě krajní varianty můžeme považovat svým způsobem za varující. Vysoká varianta ukazuje, co by se stalo, kdyby se podstatně zvýšila migrace obyvatel do Pardubic (intenzivní bytová výstavba a nabídka nájemního bydlení), nízká varianta zase počítá s umírněnou realizací plánovaných projektů a nízkou migrací (včetně té zahraniční).

Neznámou konstantou zůstává počet osob s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině, kteří se v případě ukončení války na Ukrajině mohou nebo nemusí vrátit zpět do vlasti. V tomto případě se může stát, že v případě většího odchodu osob může počet obyvatel významně klesnout i o několik stovek až cca 3 tisíce obyvatel. Naopak, pokud se rozhodne větší část těchto osob zůstat, počet obyvatel neklesne od této prognózy.

6 Kapacita mateřských a základních škol

6.1 Mateřské školy

Město zřizuje 31 mateřských škol. Mateřské školy jsou rovnoměrně rozmístěny po celém městě včetně jeho předměstí. V souvislosti s povinným předškolním vzděláváním a novelou školského zákona, která vstoupila v platnost 1. ledna 2017, byly městské mateřské školy nově rozděleny do školských obvodů, aby bylo možné zajistit umístění všech pardubických dětí podle jejich spádové oblasti.

Zákonem č. 178/2016 Sb., ze dne 20. dubna 2016, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo s účinností od 1. 9. 2016 stanoveno, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. S odloženou účinností od roku 2020 je předškolní vzdělávání organizováno pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Pokud všechny rodiny využijí možnost umístit své děti do mateřských škol od dvou let, kapacita mateřských škol nebude dostatečná (obdobné platí u všech větších měst v ČR). Na druhé straně je třeba uvést, že tato situace v reálném provozu a při plánování kapacit nenastane (viz zdůvodnění v kapitole níže).

Z tohoto důvodu jsou do další analýzy zahrnuty pouze mateřské školy, které zřizuje město Pardubice.

Tabulka 26: Počet dětí v mateřských školách, jejichž zřizovatelem je město Pardubice

Rok	201 1	201 2	201 3	201 4	201 5	201 6	201 7	201 8	201 9	202 0	202 1	202 2	202 3	202 4	202 5
Počet dětí v MŠ	3 088	3 196	3 244	3 246	3 244	3 192	3 172	3 186	3 161	3 052	3 057	3 115	3 110	3 031	2 882

Zdroj: Data Magistrát města Pardubice, vlastní zpracování

Mateřské školy jsou schopny přijmout aktuálně 3 371 dětí. Ve školním roce 2020/2021 bylo v mateřských školách 3 052 dětí. O dva roky později bylo do škol zapsáno 3 115 dětí, ovšem do školního roku 2025/2026 pak nastoupilo 2 882 dětí (o 228 dětí méně než před dvěma roky).

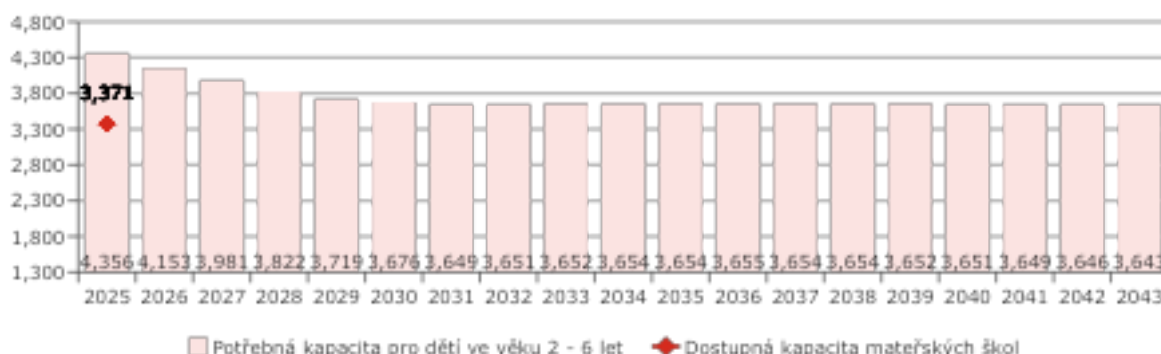
Poptávka po místech v mateřských školách v Pardubicích byla uspokojená (dle rejstříku se pohybuje kapacita volných míst na cca 4 %). Nevyužité kapacity jsou způsobeny zákonnou povinností snížit počet dětí ve třídě v případě, že je v ní dítě mladší tří let nebo dítě s podpůrným opatřením vyššího stupně. Nevyužité kapacity v mateřských školách jsou do jisté míry zapříčiněny soukromými mateřskými školami, jejich kapacita je 227 míst.

Dostupná kapacita mateřských škol činí 3 371 míst, zatímco pro školní rok 2025/2026 je potřeba zajistit kapacitu pro 4 356 dětí ve věku od dvou do šesti let (v reálném provozu a při plánování kapacit tato situace nenastane). Rozdíl 1 000 míst je způsoben zejména pozdějším nástupem dětí do mateřské školy (např. kvůli pozdějšímu nástupu do školy, kdy děti nastupují nejčastěji od tří nebo čtyř let nebo rodičům na rodičovské dovolené), využíváním soukromých mateřských škol a také v minulosti realizovaným a plánovaným rozšiřováním kapacit škol v Pardubicích i v jeho okolí u vybraných obcí.

Zákonem č. 178/2016 Sb., ze dne 20. dubna 2016, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo s účinností od 1. 9. 2016 stanoveno, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. S odloženou účinností od roku 2020 je předškolní vzdělávání organizováno pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Pokud všechny rodiny využijí možnost umístit své děti do mateřských škol od dvou let, kapacita mateřských škol nebude dostatečná. Na druhé straně je třeba uvést, že tato situace v reálném provozu a při plánování

kapacit nenastane (viz zdůvodnění v kapitole výše), přesto může docházet k lokálnímu nedostatku kapacity u škol s rychle rostoucí spádovou oblastí (v minulosti byla zapříčiněna migrací z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině).

Graf 15: Střední varianta od dvou do šesti let věku

Zdroj: Vlastní zpracování, 6leté děti ve věkovém poměru vůči nástupu do ZŠ

Při variantě od tří do šesti let věku pak potřeby míst ve školách vychází pozitivněji. Ve školním roce **2025/2026 je potřeba mít dostupnou kapacitu pro 3 636 dětí, dostupná kapacita je pro 3 371 dětí.** I u této varianty platí, že část dětí ve věku tří let navštěvuje i soukromé zařízení nebo do školního zařízení nenastoupí po dosažení tohoto věku, ale např. až o rok či dva později, protože rodiče dětí jsou na rodičovské dovolené. **Tato situace a poměrový rozdíl mezi počtem dětí ve věkovém poměru nástupu do MŠ odpovídá údajům i v jiných městech v ČR.**

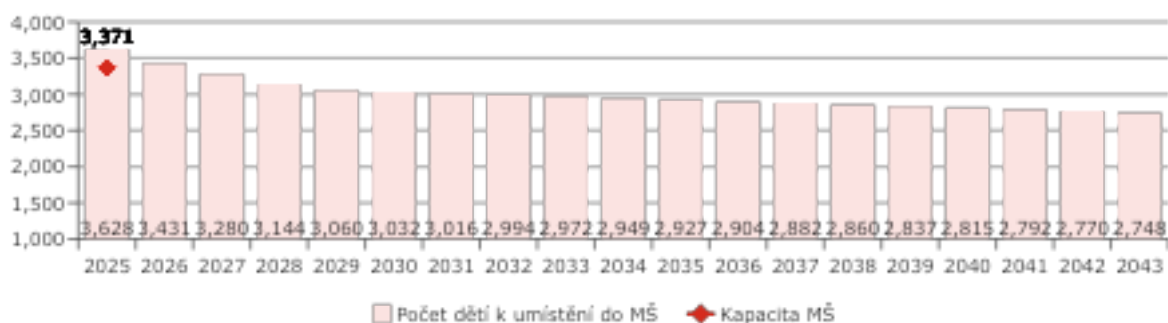
Graf 16: Střední varianta od tří do šesti let věku

Zdroj: Vlastní zpracování, 6leté děti ve věkovém poměru vůči nástupu do ZŠ

Níže jsou uvedeny varianty pro děti od tří do šesti let věku v nízké a vysoké variantě. U obou variant nedostačuje dostupná kapacita potřebné kapacitě pro děti ve věku 3–6 let. **Z výše uvedeného vyplývá, že děti navštěvují soukromé mateřské školy, mateřské školy mimo Pardubice (spojené s dotační podporou vzniku dětských skupin) nebo děti zůstávají doma s rodiči (rodičovská dovolená). Důležité je také uvést, že od roku 2020 se průběžně zvyšuje rodičovský příspěvek, což může podpořit rozhodnutí rodičů nedávat do mateřské školy děti od dvou/tří let, ale až v pozdějším věku.**

Graf 17: Nízká varianta od tří do šesti let věku

Zdroj: Vlastní zpracování, 6leté děti ve věkovém poměru vůči nástupu do ZŠ

Graf 18: Vysoká varianta od tří do šesti let věku

Zdroj: Vlastní zpracování, 6leté děti ve věkovém poměru vůči nástupu do ZŠ

Realizované a plánované akce u mateřských škol:

- V roce 2025 byla zkolaudovaná přístavba MŠ Kamarád, Teplého - rejstříková kapacita je navýšená o 100 míst. Pro školní rok 2025/2026 bylo přijato do nové části 50 dětí, pro školní rok 2026/2027 bude využita plná navýšená kapacita, tedy 100 míst.
- V roce 2026 byla zkolaudovaná 1 třída MŠ Dražkovice pro 25 dětí s finanční spoluúčastí obcí Dubany a Staré Jesenčany.
- Výhledově se počítá s: výstavbou MŠ Trnová, tj. navýšení o 75 míst, s přístavbou v MŠ Čtyřlístek, tj. navýšení o 25 míst (bude navazovat na rekonstrukce v ZŠ Pardubičky), s přístavbou v MŠ Mozaika o 50-75 míst. Rozšíření kapacity v Mateřské škole Kytička Pardubice, Gebauerova o 1 třídu tj. 25 dětí.

6.2 Základní školy

Povinnou školní docházku zajišťuje v Pardubicích primárně **17 základních škol, 1 základní škola pro žáky s lehkým mentálním postižením**. Stejně jako v případě mateřských škol bude pozornost věnována pouze základním školám zřizovaných městem.

Základní školy byly schopny ve školním roce 2025/2026 přijmout 9 967 dětí (dle Rejstříku škol a školských zařízení). Je to údaj vypočítaný jako maximální možné naplnění všech tříd ve všech ročnících (na 30 žáků) při dodržení předepsaných norem na prostor. **Ve školním roce 2025/2026 navštěvovalo základní školy 9 543 žáků.**

Tabulka 27: Počet žáků základních škol, jejichž zřizovatelem je město Pardubice

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Počet dětí v ZŠ	7 142	7 324	7 605	7 838	8 138	8 450	8 715	8 950	9 108	9 248	9 251	9 604	9 563	9 550	9 543
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Zdroj: Data Magistrát města Pardubice, vlastní zpracování

Naplnění základní školy do rejstříkové kapacity znamená, že v žádném ročníku a zároveň v žádné třídě není volné místo. Jak bylo uvedeno výše, kapacita pro školní rok 2025/2026 je **9 967 dětí (30 dětí ve třídě) pro 18 škol**. Do této kapacity počítáme i kapacitu ZŠ a MŠ A. Krause (82 míst pro ZŠ viz tabulka níže), což je škola s kapacitou tříd naplněnou na cca dvě třetiny. Je to škola zřízená podle §16, tedy pro žáky s lehkým mentálním postižením a neplatí pro ni spádovost.

Ze škol odešly populačně slabší ročníky (pro školní rok 2010-2015) a přišly populačně silné ročníky (od školního roku 2016-2022). To znamená, že dva poslední ročníky nejsou obvykle naplněny do maximálního počtu. Škola tedy nemá naplněnou rejstříkovou kapacitu, v rámci zápisu však může **přijmout pouze do počtu vypsanych volných míst** pro 1. ročník, protože nemá kam umístit další třídu.

Podle výše uvedené vyhlášky 48/2005 Sb. je škola zároveň povinna zajistit, aby výuka cizích jazyků probíhala ve skupinách v počtu maximálně 24 žáků, je tedy nutné početnější třídy rozdělit na dvě skupiny, a tím vzrůstají další nároky na prostor. Naplnění tříd ovlivňuje také vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, kdy jedním z podpůrných opatření je snížení počtu žáků ve třídě.

Nejen z výše uvedených údajů je tedy nutné počítat s variantou, že vhodná kapacita tříd pro zachování kvality výuky a v situaci, kdy jsou ve třídách různě početné ročníky, není 100 % kapacita základních škol pro školní rok 2025/2026 9 967 míst (rejstříková), **ale 8 970 míst (27 dětí ve třídě).**

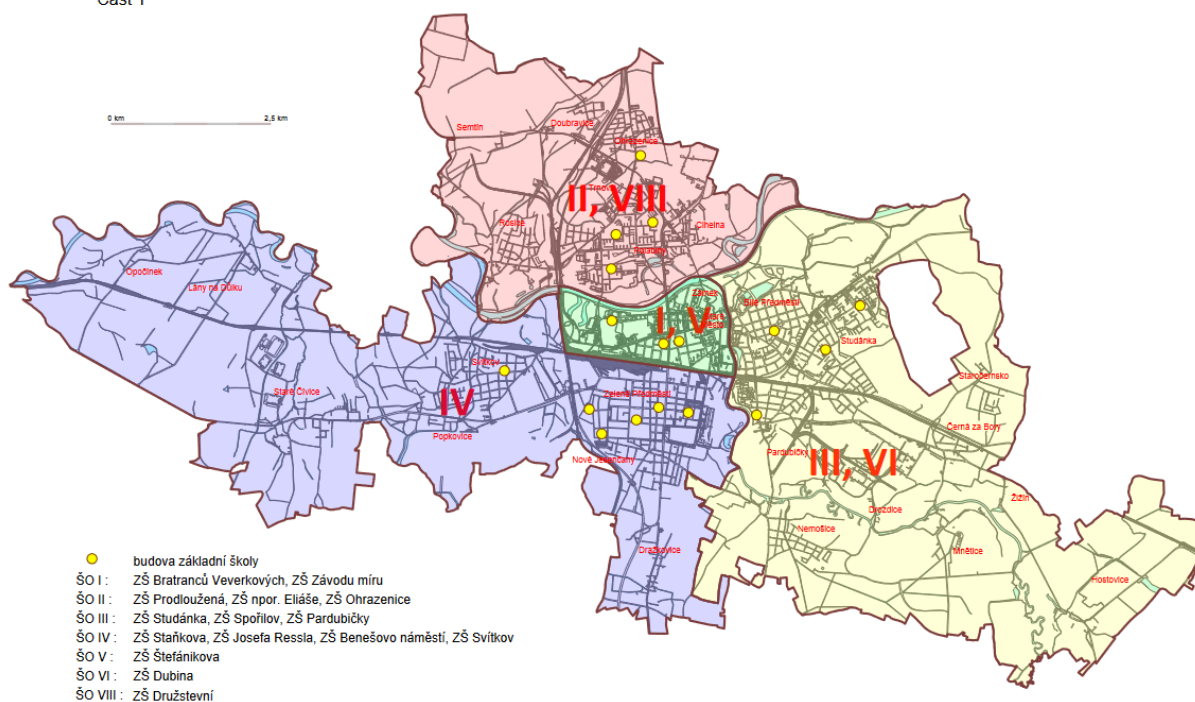
Tabulka 28: Základní školy - kapacita, počet žáků k 30. 9. 2024

Základní škola	Ulice / č. p.	Místo	Kapacita dle rejstříku škol	Počet žáků	Podíl
ZŠ a MŠ	Kyjevská 25	Pardubice - Pardubičky	135	129	96%
ZŠ	Benešovo nám. 590	Pardubice	700	700	100%
ZŠ	Bratřanců Veverkových 866	Pardubice	730	698	96%
ZŠ	Erno Košťála 870	Pardubice - Dubina	740	707	96%
ZŠ	Josefa Ressla 2258	Pardubice	530	525	98%
ZŠ	Trnovská 159	Pardubice - Ohrazenice	450	443	100%
ZŠ	Pod Zahradami 317	Pardubice - Studánka	740	740	100%
ZŠ	Družstevní 305	Pardubice - Polabiny I.	730	689	99%
ZŠ	Prodloužená 283	Pardubice - Polabiny II.	780	773	99%
ZŠ	npor. Eliáše 344	Pardubice - Polabiny III.	800	792	99%
ZŠ	Gorkého 867	Pardubice	235	234	100%
ZŠ	Kotkova 1287	Pardubice - Spořilov	540	518	96%
ZŠ	Staňkova 128	Pardubice	740	720	97%
ZŠ	Školní 748	Pardubice - Svítkov	585	573	98%
ZŠ	Štefánikova 448	Pardubice	660	531	80%
ZŠ	Montessori, Erno Košťála	Pardubice	180	167	93%
ZŠ	nábř. Závodu míru 1951	Pardubice	610	546	90%
ZŠ a MŠ	A. Krause 2344	Pardubice	82	58	71%
Celkový počet žáků				9 543	96%

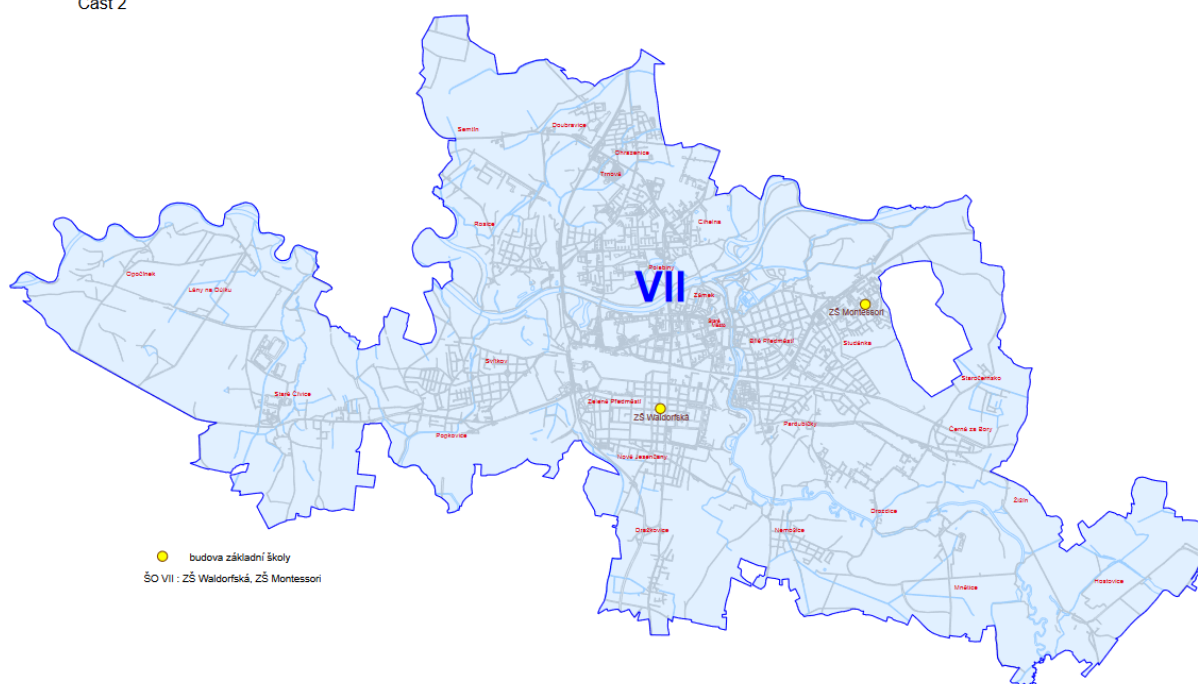
Zdroj: Data Magistrát města Pardubice, vlastní zpracování

Obrázek 3: Mapa školských obvodů základních škol

Část 1

Část 2

Při zohlednění 90 % kapacity (8 970 míst) nedostačují kapacity škol pro 1 009 dětí na konci roku 2025 (predikovaný počet žáků převyšuje optimální kapacitu o cca 1 009 míst, nikoli však nutně rejstříkovou kapacitu) a tento trend se v příštích letech nezvyšuje, ale přesto zůstává několik stovek žáků nad optimálním limitem (graf č. 19).

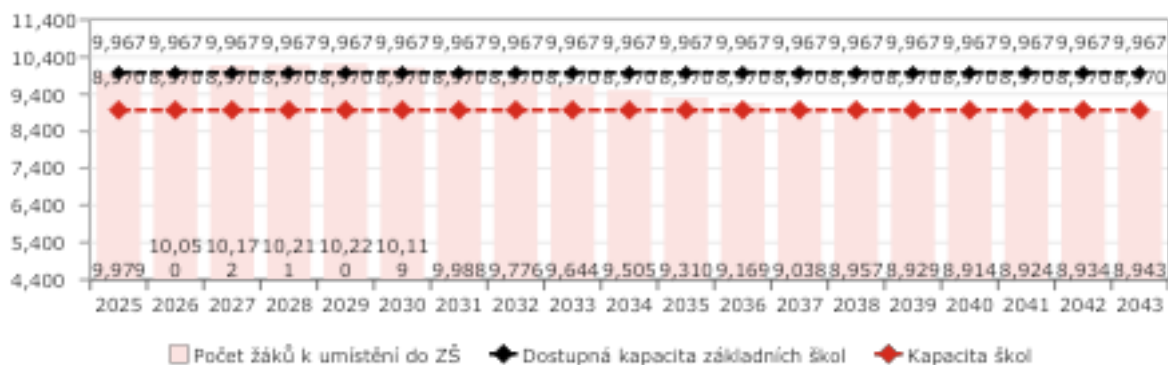
Od roku 2020 začínají do základních škol nastupovat silné populační ročníky narozené po roce 2014. Naopak ze základních škol odchází nebo již odešly populačně slabší ročníky. Tato situace se začne měnit od roku 2028, kdy do základních škol začnou

přicházet populačně slabší ročníky narozené po roce 2020. Nicméně na základě migračního přírůstku **v posledních letech lze předpokládat, že tento pokles se neprojeví na počtu dětí navštěvujících základní školy v Pardubicích. Díky vyšší migraci se počet žáků pravděpodobně udrží o několik stovek nad optimální hranicí 90 % kapacity škol.**

Důležité je znovu upozornit, že do základních škol každoročně nastupují děti desítek až stovek osob cizí státní příslušnosti, kteří se do Pardubic a okolí stěhují za práci nebo zejména v důsledku válečného konfliktu **(ve školním roce 2025/2026 navštěvuje ZŠ 1 031 osob s cizí státní příslušností, v roce 2020 to bylo 338 osob)**. Některé z těchto dětí nastupují do ZŠ i během školního roku. Město Pardubice má povinnost je na základě platných smluv a zákonů umístit do základních škol.

V období 2025 až 2028 se v základních školách ještě projevuje vyšší počet dětí narozených v Pardubicích do roku 2021 s dětmi mladšími 15 let, které se do Pardubic přistěhovaly z důvodu války na Ukrajině v období 2022-2025 (počet osob s dočasnou ochranou vzrostl meziročně i v roce 2025 o cca 500 osob). Je ale třeba upozornit, že v případě, že by vyšší desítky až nižší stovky dětí odešly zpět na Ukrajinu v případě ukončení válečného konfliktu, situace se významně změní.

Graf 19: Střední varianta od šesti do patnácti let věku

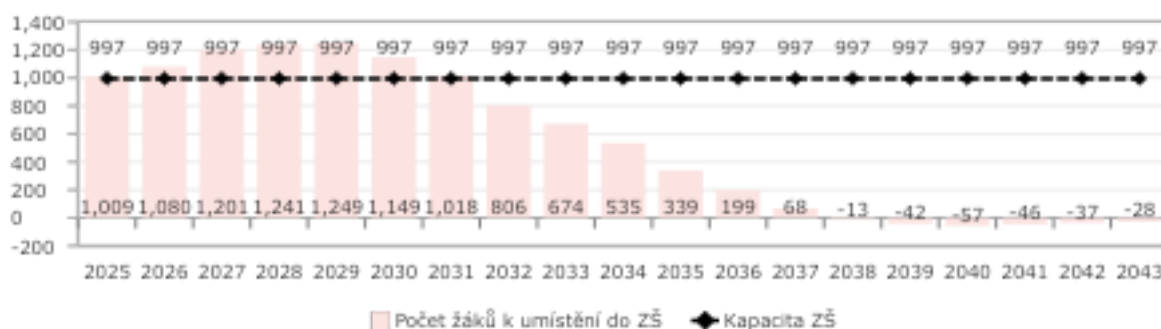

Zdroj: Vlastní zpracování, černá barva znamená 100 % kapacity ZŠ, červená barva pak 90 % kapacity, (tj. 0,825 6letých + všichni 7 až 14letí + 0,175 15letých)

Současná rejstříková kapacita škol je již nyní využita na 100 %, a proto i relativně malé zvýšení počtu žáků může způsobit kapacitní tlak. Tento nárůst bude souviset především s vyšším počtem dětí cizí státní příslušnosti, jak ukazuje následující graf č. 20. Naopak nižší počty narozených dětí po roce 2021 se zatím do počtu žáků základních škol výrazně nepromítají, protože tyto děti do školního věku teprve postupně vstupují.

Situace se začne měnit okolo roku 2030 (rovněž následující graf), kdy školy postupně opustí děti narozené po roce 2014 a **naopak začnou převládat děti narozené po roce 2023 – ročníky, ve kterých se rodilo průměrně přibližně o 250 dětí méně než v letech 2014–2020.** Tento trend poklesu porodnosti potvrzují i demografické prognózy Českého statistického úřadu, přičemž tyto prognózy se v posledních dvou letech dále zpřesnily. Po roce 2038 by se tak počet dětí navštěvujících základní školy mohl pohybovat přibližně na úrovni 90 % současné rejstříkové kapacity.

Graf 20: Střední varianta od šesti do patnácti let věku - rozdíl

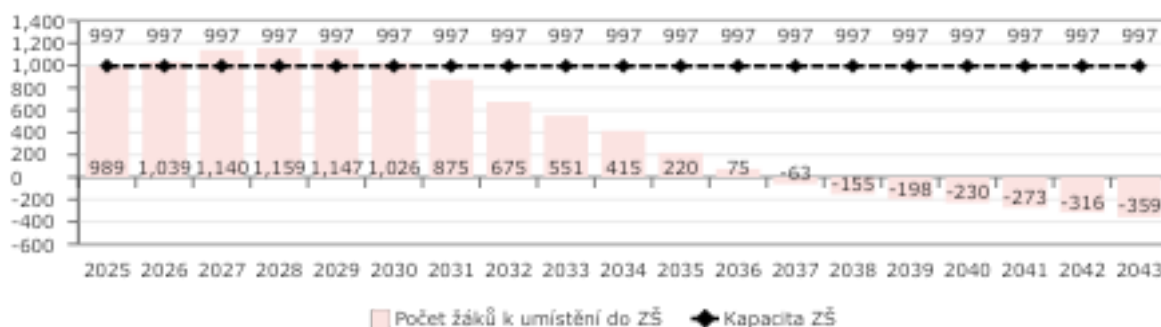

Zdroj: Vlastní zpracování, černá barva znamená 100 % kapacity ZŠ, osa x pak 90 % kapacity, nad optimální kapacitu, tj. 0,825 6letých + všichni 7 až 14letí + 0,175 15letých

Níže jsou uvedeny varianty pro děti od šesti do patnácti let věku v nízké a vysoké variantě. U nízké varianty po roce 2037 poklesne počet dětí navštěvující ZŠ pod 90 % stávající kapacity (za předpokladu pokračujícího nízkého počtu narozených dětí, klesající migrace, poklesu bytové výstavby ve městě apod.).

V obou uvedených variantách při nastavené optimální dostupné kapacitě 90 % nepokrývá kapacita v základních školách počet dětí. Pokud bude využita dostupná kapacita na 100 %, nebude dostačovat kapacita pro děti ve věku 6 – 15 let od roku 2024/2025 u nízké varianty.

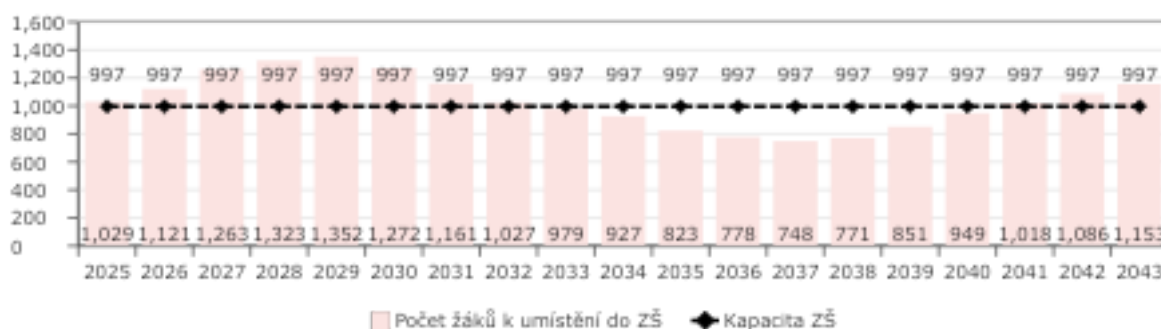
Graf 21: Nízká varianta od šesti do patnácti let věku

Zdroj: Vlastní zpracování, černá barva znamená 100 % kapacity ZŠ, osa x pak 90 % kapacity, tj. 0,825 6letých + všichni 7 až 14letí + 0,175 15letých

U vysoké varianty počet dětí přesahuje 100 % kapacity, kdy se trend v počtu narozených dětí obrátil a roste i díky vyšší migraci, varianta rovněž počítá, že větší část osob s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině v Pardubicích zůstane i další roky (vycházíme z předpokladu růstu počtu osob s uděleným pobytovým oprávněním v posledních 2 letech). U této varianty se podíl dětí pohybuje i nad 100 % současné kapacity.

Graf 22: Vysoká varianta od šesti do patnácti let věku

Zdroj: Vlastní zpracování, černá barva znamená 100 % kapacity ZŠ, osa x pak 90 % kapacity, tj. 0,825 6letých + všichni 7 až 14letí + 0,175 15letých

6.3 Upozornění

Existence soukromých škol, resp. škol s jiným než obecním zřizovatelem s sebou nese určitá specifika. Z výše uvedeného je patrné, že pokud by z jakéhokoliv důvodu došlo k omezení kapacity poskytované základními školami nezřizovanými SMP, ať už z důvodu rozhodnutí zřizovatele, legislativního nebo jiné neočekávané události, je SMP povinno zajistit žákům navštěvujícím tato zařízení školní docházku. **I z tohoto důvodu je zapotřebí počítat s dostatečnou rezervní kapacitou základních škol.**

Významným problémem, který je nutné při dalším plánování kapacit základní školy a školní družiny zohlednit, **je nedostatek samostatných prostor pro činnost školní družiny.** V současné době má pouze přibližně jedno z deseti oddělení školní družiny k dispozici vlastní samostatnou místnost. **Přibližně 90 % oddělení** je proto nuceno využívat kmenové třídy základní školy. Tento stav je z provozního i pedagogického hlediska velmi problematický. Kmenová třída je primárně určena pro výuku, nikoliv pro odpočinkovou, zájmovou a rekreační činnost školní družiny. Nedostatek vhodných místností pro školní družinu je dlouhodobě způsoben zejména kapacitním vytížením budov základní školy a školní družiny. Prostory školy jsou využívány na hranici svých možností a chybí dostatečný počet místností, které by mohly být vyčleněny výhradně pro potřeby školní družiny. Tento problém je zároveň opakovaně vnímán jako závažný i **z pohledu České školní inspekce**, která využívání kmenových tříd pro činnost školní družiny hodnotí jako velmi nevhodné. Při plánování dalšího rozvoje školy, investic do školské infrastruktury i případného rozšiřování kapacit je proto nutné tuto skutečnost považovat za jeden z klíčových limitů současného provozu.

Tento dokument je koncipován jako globální pohled na demografickou prognózu vývoje počtu dětí a žáků s ohledem na kapacitu mateřských a základních škol zřizovaných statutárním městem Pardubice. Rychle rostoucí městské obvody i z důvodu migrace (zejména ze zahraničí) mohou vyvíjet tlak na spádové školy a tím zvyšovat nároky na růst kapacity školského obvodu tak, aby nedocházelo k nadměrné migraci žáků v rámci škol v Pardubicích.

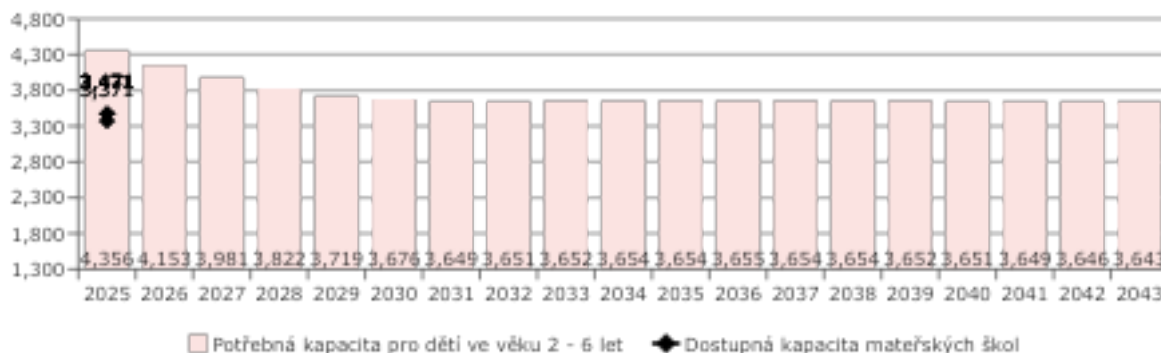
6.4 Doporučení

Doporučení ke kapacitám mateřských a základních škol při zohlednění prognózy, která vychází ze střední varianty:

- U mateřských škol pokračovat v trendu rozšiřování kapacity mateřských škol s důrazem na lokální kontext. Důvodem je zejména trend vyššího počtu dětí **ve věku od 2 let**, které budou navštěvovat mateřské školy. Model počítá se situací, že soukromé školy v Pardubicích postupně navyšují své kapacity o několik míst (i desítek míst) při odpovídající poptávce. V roce 2027 navrhujeme znovu zvážit předpoklady predikce a trendy (zejména migraci spojenou s válečným

konfliktem na Ukrajině, bytovou výstavbou a nabídkou nájemního bydlení). Graf níže představuje plánované navýšení kapacity u mateřských škol rozšíření kapacity o cca 100 dětí (výhledově výstavba MŠ Trnová, tj. navýšení o 75 míst, s přístavbou v MŠ Čtyřlístek, tj. navýšení o 25 míst).

Graf 23: Pokrytí kapacity pro děti ve věku od dvou do šesti let

Zdroj: Vlastní zpracování, černá barva znamená 100 % kapacity MŠ

V oblasti rozšiřování kapacit základních škol jsou aktuálně realizovány tři projekty.

- Nejvýznamnějším z nich je výstavba zcela nové základní školy s kapacitou 540 míst v lokalitě bývalých Masarykových kasáren – projekt má dokončenou projektovou dokumentaci i stavební povolení, demoliční práce budou ukončeny pravděpodobně v první polovině roku 2026 a následně bude vypsáno výběrové řízení na dodavatele stavby. Z hlediska očekávaného vývoje počtu dětí v základních školách v Pardubicích **zůstává realizace této školy nadále opodstatněná a nezbytná. Nová kapacita představuje klíčové opatření pro zvládnutí kapacitního tlaku v nejbližších letech a zároveň vytváří potřebnou rezervu** pro stabilní zajištění povinné školní docházky na území města.
- Současně je nutné zdůraznit, že nová kapacita **nemá sloužit pouze k prostému navýšení celkového počtu míst v základních školách**, ale také k postupnému snížení naplněnosti stávajících škol. Při současném využití školských kapacit na hranici jejich možností **je omezen prostor pro organizačně a pedagogicky vhodné uspořádání výuky**, zejména pro dělení tříd na menší skupiny u vybraných předmětů nebo aktivit. To může snižovat flexibilitu škol při organizaci výuky, komplikovat práci pedagogů a omezovat možnosti individuálnějšího přístupu k žákům.
- Paralelně probíhá příprava přístavby ZŠ a MŠ Pardubice-Pardubičky (Kyjevská 25), která přinese dvě nové kmenové učebny pro 60 žáků. Dokončení projektové dokumentace ve všech stupních se předpokládá v průběhu roku 2026.
- Třetím projektem je rozšíření ZŠ Pardubice-Polabiny (Družstevní 305), kde byla v roce 2025 zpracována objemová studie. První etapa počítá s rekonstrukcí budovy včetně stravovacího provozu a přístavbou tělocvičny. Práce na projektové dokumentaci budou zahájeny v roce 2026.
- Návrh níže vychází z předpokladů predikce stanovení kapacity základních škol. Při zvýšení kapacity díky výstavbě nové školy se zvýší i limit 90 % kapacity, takže při střední variantě demografické prognózy bude na konci roku 2043 dosahovat počet dětí navštěvující ZŠ cca 85 % kapacity (ale již zvýšené díky realizovaným projektům), kapacita ZŠ by tak byla dostatečná. V roce 2027 navrhujeme znovu zvážit předpoklady predikce a trendy (zejména migraci a zájem okolních obcí o umístění jejich obyvatel do základních škol v Pardubicích).

Graf 24: Střední varianta pokrytí kapacity pro děti od šesti do patnácti let věku

Zdroj: Vlastní zpracování, černá barva znamená 100 % kapacity ZŠ, tj. 0,825 6letých + všichni 7 až 14letí + 0,175 15letých

7 Seznam zkratek

Následující tabulka obsahuje zkratky, které jsou v tomto dokumentu používány.

Tabulka 29: Seznam zkratek

Zkratka	Význam
ČSÚ	Český statistický úřad
MŠ	Mateřská škola
SMP	Statutární město Pardubice
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
TP	Trvalý pobyt
ZŠ	Základní škola

8 Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulka 1: Celkový počet obyvatel	8
Tabulka 2: Věková struktura obyvatel města Pardubic v letech 2013–2024	11
Tabulka 3: Věková struktura obyvatel města Pardubic v letech 2013–2024	12
Tabulka 4: Úhrnná plodnost 2010–2024	14
Tabulka 5: Průměrný věk žen při narození dítěte 2010–2024	15
Tabulka 6: Počet narozených dětí v Pardubicích dle údajů ČSÚ	15
Tabulka 7: Přírůstek obyvatel města Pardubic v letech 2010–2024	16
Tabulka 8: Vybrané obce se základní školou ve správního obvodu ORP Pardubice	19
Tabulka 9: Přirozený přírůstek obyvatel vybraného území v letech 2011–2024	21
Tabulka 10: Počet narozených dětí vybraného území v letech 2011–2024	22
Tabulka 11: Migrační přírůstek obyvatel vybraného území v letech 2011–2024	22
Tabulka 12: Počet dětí s trvalým pobytem v Pardubicích s rokem narození 2008–2015	24
Tabulka 13: Počet dětí s trvalým pobytem v Pardubicích s rokem narození 2016–2025	24
Tabulka 14: Počet narozených dětí dle údajů ČSÚ v letech 2008–2015	25
Tabulka 15: Počet narozených dětí dle údajů ČSÚ v letech 2016–2025	25
Tabulka 16: Počet dojíždějících dětí z okolních obcí regionu Pardubice do MŠ, ZŠ	27
Tabulka 17: Základní školy - kapacita, počet dojíždějících žáků k 30. 9. 2024	28
Tabulka 18: Počet cizích státních příslušníků v mateřských a základních školách	29
Tabulka 19: Ostatní parametry ovlivňující počet žáků ve školách	29
Tabulka 20: Počet dokončených bytů v letech 2008–2024	30
Tabulka 21: Parametry kapacity mateřských a základních škol	30
Tabulka 22: Rozvojové plochy	31
Tabulka 23: Vývoj v počtu zaměstnanců v období 2014–2024	32
Tabulka 24: Parametry změn v počtu obyvatel dle ČSÚ	33
Tabulka 25: Prognóza vývoje počtu obyvatel Pardubic do roku 2042	34
Tabulka 26: Počet dětí v mateřských školách, jejichž zřizovatelem je město Pardubice	36
Tabulka 27: Počet žáků základních škol, jejichž zřizovatelem je město Pardubice	38
Tabulka 28: Základní školy - kapacita, počet žáků k 30. 9. 2024	39
Tabulka 29: Seznam zkratk	46
Obrázek 1: Katastrální území Statutárního města Pardubice	7
Obrázek 2: Správní obvod obce s rozšířenou působností Pardubice	21
Obrázek 3: Mapa školských obvodů základních škol	40
Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v období 1991–2024	9
Graf 2: Věková struktura obyvatel dle pohlaví a věkových kategorií dle SLDB 2021	10
Graf 3: Věková struktura obyvatel podle věkových kategorií ve vybraných letech	11
Graf 4: Věková struktura obyvatel města Pardubic dle SLDB 2021	12
Graf 5: Míra plodnosti v pětiletých věkových skupinách v letech 2011 a 2023	13
Graf 6: Úhrnná plodnost 2010–2024	14
Graf 7: Průměrný věk žen při narození dítěte 2010–2024	15
Graf 8: Počet živě narozených dětí v Pardubicích dle ČSÚ v letech 2010–2024	16
Graf 9: Přirozený přírůstek obyvatel	17
Graf 10: Migrační přírůstek obyvatel	17
Graf 11: Počet narozených dětí s trvalým pobytem v Pardubicích dle ročníku narození	25
Graf 12: Počet narozených dětí dle údajů ČSÚ	26
Graf 13: Počet dojíždějících dětí a žáků	27
Graf 14: Počet cizích státních příslušníků v mateřských a základních školách	29
Graf 15: Střední varianta od dvou do šesti let věku	37
Graf 16: Střední varianta od tří do šesti let věku	37
Graf 17: Nízká varianta od tří do šesti let věku	38

Graf 18: Vysoká varianta od tří do šesti let věku	38
Graf 19: Střední varianta od šesti do patnácti let věku	41
Graf 20: Střední varianta od šesti do patnácti let věku - rozdíl	42
Graf 21: Nízká varianta od šesti do patnácti let věku	42
Graf 22: Vysoká varianta od šesti do patnácti let věku	43
Graf 23: Pokrytí kapacity pro děti ve věku od dvou do šesti let	44
Graf 24: Střední varianta pokrytí kapacity pro děti od šesti do patnácti let věku	45